

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Для воїнів

Захисні
вишиванки
з натурального
льону

▶ СТОР. 6

Регіон:
Кіровоградщина

Електромобільне чотириколісне
диво — власноруч

▶ СТОР. 9

Село

Тримай кредит
— і будуть вила

▶ СТОР. 10

№ 107 (8124)

ВІВТОРОК, 30 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

День пам'яті та перемоги відзначатимемо разом з демократичними державами

Австрія
допоможе
з розмінуванням

Уряд Австрії оголосив, що профінансує закупівлю обладнання для розмінування в Україні на загальну суму 2 млн євро. Про це повідомив канцлер цієї країни Карл Негаммер. За його словами, кошти на обладнання для розмінування надійдуть з Іноземного фонду допомоги в надзвичайних ситуаціях МЗС Австрії. Віцеканцлер Вернер Коглер додав, що у такий спосіб Австрія робить свій внесок у захист від небезпечних для життя вибухів мін і «допомагає забезпечити, щоб українські діти знову могли відвідувати дитячі садки і школи». «І ми зміцнюємо продовольчу безпеку, даючи можливість фермерам знову обробляти свої поля», — зазначив Вернер Коглер.

Ердогана переобрано на посаду президента Туреччини ще на п'ять років

Другий тур президентських виборів у Туреччині не приніс несподіванок. Чинний президент Реджеп Тайїп Ердоган переміг свого опонента Кемалю Кіличдароглу. Це стало зрозумілим ще в неділю після підрахунку 75% голосів. Президент України Володимир Зеленський привітав Ердогана з перемогою.

▶ СТОР. 5

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА. Більше фото тут — www.golos.com.ua

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання 29 травня

Верховна Рада 317 голосами ухвалила в цілому законопроект «Про День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939—1945 років» (№ 9278), згідно з яким в Україні цей день відзначатимуть щороку 8 травня.

▶ СТОР. 2

ПЕРЕДПЛАТА НА 2023 РІК ТРИВАЄ

Шановні наші читачі! Не забудьте оформити передплату на «Голос України» на друге півріччя 2023 року.

Вартість передплати:

— 5-разового виходу газети на тиждень (крім неділі та понеділка) для індивідуальних передплатників за індексом 40224 становить 45,00 грн на місяць, на півроку — 270,00 грн.

— 3-разового (вівторок, четвер і п'ятниця) для індивідуальних передплатників за індексом 08775 становить 40,00 грн на місяць, на півроку — 240,00 грн.

— 5-разового виходу газети на тиждень (крім неділі та понеділка) для підприємств, установ та організацій за індексом 60955 становить 85,00 грн на місяць, на півроку — 510,00 грн.

Передплату на «Голос України» приймають усі відділення поштового зв'язку міста, району, селища міського типу чи села, або на сайті «Укрпошти» — у розділі «онлайн-передплата».

До передплатної ціни входить вартість приймання передплати (оформлення квитанції) та доставки газети до передплатників.

«Голос України» з вами, наші читачі!

«Голос України» — це твоя газета!

ПОДІЯ

Модульний будинок доставлять із Чехії

Вимушені переселенці з Донеччини, які нині проживають у селищі Вороновиця, що неподалік Вінниці, поселяться у модульному будинку, розрахованому на 40 осіб.

«Маємо спільну програму з чеськими партнерами з будівництва такого будиночка, — повідомив під час спілкування з журналістами сайту Вінниця.info начальник Вінницької обласної військової адміністрації Сергій Борзов. — Сподіваюся, до кінця нинішнього літа зможемо втілити проєкт. Свою частину роботи військова адміністрація уже виконує».

Посадовець уточнив, що ОВА взяла на себе зобов'язання виконати підготовчі роботи, зокрема, здійснити підведення необхідних комунікацій до майбутньої споруди. Партнери з Чехії доставлять конструкцію будівлі та встановлять її на підготовленому для цього місці. Тимчасовим житлом планують забезпечити 40 осіб, це люди з інвалідністю, які прибули з Донеччини.

Нагадаємо, у громадах краю нині перебувають майже 170 тисяч вимушених переселенців, це понад десять відсотків від загальної кількості населення області, інформує наш власкор Віктор СКРИПНИК.

КОРОТКО

■ На оновленому порталі Полтавської ОВА з'явився розділ для ВПО. У ньому враховано інформаційні запити вимушених переселенців стосовно забезпечення житлом, працевлаштування, навчання дітей тощо, **повідомляє наш власкор Василь НЕІЖМАК**.

■ У місті працює програма «Теплий Миколаїв». Для ОСББ повернуть кошти за витрати на заходи з енергозбереження та придбання генераторів. Наразі розглянуто 15 заяв багатоквартирних об'єднань і компенсовано 774 тисячі гривень, **інформує наш власкор Олена ІВАШКО**.

■ Понад 60 тисяч переселенців знайшли підтримку в Центрі видачі гуманітарної допомоги Хмельницької облради. Усе це завдяки співпраці БФ «Українська команда» з французьким БФ «Doc4Ukraine», **дізналася наш власкор Ірина КОЗАК**.

Більше від «Голосу України»: <http://www.facebook.com/GolosUkrainy>; <http://t.me/GolosUkrainy>

День пам'яті та перемоги відзначатимемо разом з демократичними державами

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Пленарне засідання
29 травня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«У європейських державах ця перемога щороку відзначається 8 травня — день капітуляції нацистської Німеччини — вшануванням пам'яті полеглих у Другій світовій війні. З огляду на зазначене та з метою відновлення історичної правди і справедливості, Україна як невід'ємна частина великої європейської родини має відзначати День перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939—1945 років разом з усією Європою і всім цивілізованим демократичним світом саме 8 травня», — йдеться у пояснювальній записці до президентської законодавчої ініціативи та наголошується, що це рішення сприятиме утвердженню в Україні європейської традиції щодо відзначення щорічно 8 травня перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939—1945 років, а також розвінчуванню міфів і маніпуляцій радянсько-російської пропаганди.

Народні депутати включили до порядку денного та підтримали у першому читанні законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування у період дії воєнного стану» (№ 8401). Ця урядова законодавча ініціатива спрямована на виконання Україною зобов'язань у межах Мемо-

рандуму про економічну та фінансову політику від 8 грудня 2022 року. З цією метою законопроектом пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, законів «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» щодо припинення не пізніше 1 липня 2023 року дії норм щодо:

► зупинення проведення документальних перевірок;

► особливостей застосування спрощеної системи оподаткування у вигляді єдиного податку у розмірі 2 відсотків;

► можливості для фізичних осіб-підприємців платників єдиного податку I та II груп не сплачувати єдиний податок;

► зупинення перебігу строків (подання податкової звітності, проведення перевірок, отримання податкової інформації контролюючими органами, проведення процедури адміністративного оскарження, надання індивідуальних податкових консультацій та ін.);

► норм щодо незастосування відповідальності (штрафних санкцій) за порушення вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за виконанням якого покладено на контролюючі органи.

Законопроект № 8401 також передбачає: скасування/не нарахування

штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та пені, нарахованих згідно з податковим повідомленням-рішенням, за умови сплати платником податків суми податкового зобов'язання (основного платежу), нарахованого за результатами документальних перевірок, які були відновлені або розпочаті з 1 липня 2023 року та завершені до дня припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану на території України, протягом 30 календарних днів з дня, наступного за днем отримання податкового повідомлення-рішення; врегулювання питання оподаткування податком на прибуток підприємств «перехідних» операцій з відвантаження (надання) товарів (робіт, послуг), які було розпочато в період сплати єдиного податку та завершено в період сплати податку на прибуток підприємств, з метою усунення подвійного оподаткування таких операцій цими податками; поновлення заборони на роботу програмних реєстраторів розрахункових операцій в режимі офлайн без виданого діапазону фіскальних номерів.

Парламентарії розглянули у повторному другому читанні та ухвалили в цілому законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення процедури виведення з ринку банку в умовах воєнного стану» (№ 9107-1). Враховані під час підготовки проекту закону до повторного

другого читання пропозиції стосуються виключення з відповідних положень законопроекту норм, пов'язаних з можливістю та наслідками прийняття рішення Національним банком України про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, що не визначений НБУ системно важливим, у разі, якщо щодо банку, який або власник істотної участі у якому знаходиться під санкціями (за умови, що такі обставини становлять загрозу інтересам вкладників чи інших кредиторів банку та/або стабільності банківської системи через позбавлення/обмеження права особи, до якої застосовано блокуючі санкції, розпоряджатись активами).

Верховна Рада ухвалила низку ратифікаційних законопроектів: про прийняття Статуту Банку розвитку Ради Європи та приєднання до Третього протоколу до Генеральної угоди про привілеї та імунітети Ради Європи (№ 0206); про ратифікацію Рамкового договору між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо фінансової підтримки проекту постачання рейок АТ «Укрзалізниця» (№ 0202); про приєднання України до Мінаматської конвенції про ртуть (№ 0199); про денонсацію Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про гарантії прав громадян в галузі пенсійного забезпечення (№ 0196).

Верховна Рада підтримала проект постанови про затвердження рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 травня 2023 року «Про застосування секторальних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до Ісламської Республіки Іран (№ 9333). Згідно з цим документом, санкції запроваджено на 50 років.

Більше про ухвалені рішення читайте у наступному номері.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Олександр КОРНІЄНКО: Україні необхідні безпекові гарантії до моменту вступу в НАТО

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко провів робочу зустріч із Генеральним директором Rasmussen Global Фабрісом Потьє.

Сторони обговорили заявку України на членство в НАТО у контексті майбутнього Вільнюського саміту.

Насамперед Перший віцепікер наголосив на важливості надання безпекових гарантій до моменту вступу України в Альянс: «Країни-партнери підтримують цей крок — і задля максимальної ефективності Україна виступає за роботу над фіксованим документом, враховуючи позиції Київського безпекового договору та найдієвіших домовленостей в інших державах».

«Це потрібно для нарощування військового потенціалу України для ефективної боротьби за нашу державу та

світову безпеку в контексті стримування агресії росії», — зауважив Олександр Корнієнко.

Учасники зустрічі також обговорили можливість взаємодії Верховної Ради України з парламентами країн НАТО щодо чітких формулювань гарантій безпеки, домовленостей і конкретних кроків до євроатлантичної інтеграції України.

«Міжнародні партнери мають узгодити гарантії безпеки для України як тимчасовий захід до моменту вступу України до Організації Північноатлантичного договору», — зазначив, зі свого боку, Генеральний директор Rasmussen Global Фабріс Потьє.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Ірина БОРЗОВА: Підтримка молоді, яка навчається і працює на Батьківщині, — надважлива

У Вінниці народна депутатка України, голова підкомітету з питань державної молодіжної політики Ірина Борзова зустрілася зі студентами Донецького університету імені Василя Стуса (на знімку).

Спілкувалася зі студентами, які навчаються за напрямками політологія, історія та міжнародні відносини, у форматі «запитання-відповіді» в укритті під час повітряної тривоги.

У рамках просвітницького заходу, організованого Освітнім центром Верховної Ради України, народна депутатка розповіла про формат роботи Парламенту під час дії воєнного стану, а також про депутатську діяльність на Вінниччині. Говорили і про спорт в Україні під час війни.

Студенти цікавилися, як захаронити участь спортсменів з рф та білорусі на міжнародному рівні та чому їх усе-таки допускають до змагань. Спілкувалися про нашу молодь, про те, як українські учні та студенти наближають нашу Перемогу.

Ірина Борзова розповіла про Закон України «Про основні засади молодіжної політики», на виконання якого створено Український молодіжний

фонд, що стане дієвим інструментом підтримки молоді.

Під час зустрічі Освітній Центр провів інтерактивний просвітницький захід про історію та основи українського парламентаризму, засади роботи гілок влади, комітетів, на-

родних депутатів та способи взаємодії з Українським Парламентом. Для учасників заходу провели спеціальні воркшопи та вікторини, які містять теоретичну і практичну складові.

«Молодь захищає країну, волонтерить та долучається до від-

будови — з новими баченнями, ідеями, досвідом. Підтримка молоді, яка живе, працює і навчається в Україні, — надважлива», — зазначає Ірина Борзова.

Вл. інф.

Фото Комітету з питань молоді і спорту.

Ветерани — один із пріоритетів держави

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Стан соціального захисту ветеранів та членів їхніх родин, оформлення документів для набуття окремих статусів, забезпечення житлом, соціальним супроводом, реабілітаційними послугами та протезуванням обговорили учасники круглого столу: «Соціальне забезпечення ветеранів та прирівняних до них осіб, виклики сьогодення та перспективи їх вирішення». Захід відбувся у Комітеті з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів під головуванням очільника підкомітету з питань соціального захисту ветеранів комітету Анатолія Остапенка.

«Нам потрібно чітко унормувати питання формування державної ветеранської політики, системи переходу з військової служби до цивільного життя, забезпечення соціальної підтримки ветеранів війни. А також осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих ветеранів, Захисників та Захисниць України», — зазначив Анатолій Остапенко, повідомивши «Голосу України» в комітеті.

Водночас член підкомітету з питань соціального захисту ветеранів комітету Ірина Никорак наголосила на важливості використання міжнародного досвіду в умовах реформування системи соціального захисту військовослужбовців. «Попри ті досягнення, які є сьогодні, наприклад, база «Є-ветеран», співробітництво з ОБСЄ, з ЄС у рамках проектів технічної підтримки, залишається багато законодавчо нерегульованих питань — починаючи від набору на військову службу і закінчуючи системою соціально-правового захисту під час військової служби та після її завершення. Йдеться про соціальну адаптацію ветеранів, медико-психологічну реабілітацію, житлові питання, працевлаштування, різні види страхувань, ефективну комунікацію та зворотний зв'язок між державою і ветеранськими організаціями», — зауважила Ірина Никорак, додавши, що одним із найбільш важливих питань наших військовослужбовців є оформлення статусу учасника бойових дій (УБД). «Ми разом повинні розв'язати цю проблему,

невідкладно запровадивши автоматичне надання статусу УБД на підставі документів Міноборони та інших силових відомств, не чекаючи на звернення військовослужбовця або родини загиблого Захисника чи Захисниці», — зазначила вона.

Окремого врегулювання, за словами народної депутатки, потребують проблемні питання військовослужбовців, виведених у зв'язку з пораненнями поза штат.

Гендиректор Директорату соціального захисту Міністерства у справах ветеранів Руслан Приходько розповів про напрацювання в питанні реалізації права Захисників та Захисниць на отримання статусу учасника бойових дій. Зокрема, добровольців, які брали безпосередню участь в обороні України, але не встигли вступити до офіційних військових формувань чи правоохоронних органів на початку широкомасштабного воєнного вторгнення. Також урядовець акцентував увагу на питанні забезпечення житлом ветеранів війни. За його словами, бюджетними програмами у 2023 році на цю потребу передбачено 5,5 мільярда гривень. Їх достатньо для придбання житла 2300 родинам. Проте загальна кількість родин військовослужбовців, що потребують поліпшення житлових умов, є більшою та постійно зростає, сказав він. «Також ми чітко усвідомлюємо, що значна частина житлових помешкань ветеранів війни та членів родин загиблих була пошкоджена або знищена в результаті збройної агресії рф, тому ми спільно з головою Комітету з питань організації державної влади, міс-

цевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Оленою Шуляк пріоритезували наші категорії в частині отримання компенсації за пошкоджене, а також зруйноване житло», — розповів Р. Приходько, наголосивши на активній співпраці з Міністерством економіки у створенні іпотечних програм для ветеранів війни.

Представники Міністерства соціалістики також розповіли про напрацювання в частині соціальної підтримки військовозобов'язаного, військовослужбовця, ветерана та його сім'ї на всіх етапах несення військової служби і повернення до умов цивільного життя. Наразі Мінсоцполітики спільно з Міноборони провадить масштабне навчання працівників центрів комплектування та соціальної підтримки. При цьому опрацюється створення патронатної служби при військових частинах для вирішення цивільних питань військового та його сім'ї, зокрема, за участі соціальних працівників.

Зараз соціальні працівники вже працюють у рамках пілотних проектів в 17 закладах охорони здоров'я, супроводжуючи військовослужбовців, які отримали травму, в питаннях реабілітації та протезування. «Пілотується послуга соціальної адаптації, яка складається з двох рівнів. Перший — це тижневе відновлення сім'ї під супроводом військових, цивільних психологів, соціальних працівників та соціальних педагогів. Усі працюють над якісною комунікацією в родині. Багато випадків, коли члени родин не бачилися тривалий час. Другий — це соціальна адаптація в громаді», — розповіла радник міністра соціалістики Наталія Кавецька.

Крім того, за словами заступника директора Департаменту — начальника відділу соціалістики Сергія Кучеренка, супровід ветерана після демобілізації також активно напрацьовується в Міноборони та Генштабі.

Учасники круглого столу обговорили також питання працевлаштування військовослужбовців після демобілізації. У цьому контексті голова Асоціації підприємців—ветеранів АТО Сергій Позняк зауважив, що численна кількість військовослужбовців, які до війни займалися підприємницькою діяльністю, також потребуватимуть підтримки в процесі повернення до активного економічного життя після демобілізації.

Зазначалося також, що державної допомоги під час реабілітації та адаптації особливо потребуватимуть особи з інвалідністю внаслідок війни, зокрема, ті, хто частково або повністю втратив зір. Тож Уповноважений Президента з питань реабілітації учасників бойових дій Вадим Свириденко наголосив на необхідності створення реабілітаційного центру, в якому сприятимуть демобілізованим військовослужбовцям, які втратили зір, адаптуватися до умов життя в побутових питаннях, питаннях соціалізації та працевлаштування.

Ще одна важлива складова процесу — якісна комунікація держави з ветеранською спільнотою. На цьому наголосив голова підкомітету з питань соціального захисту і реабілітації осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їхніх підприємств і громадських об'єднань, народний депутат Сергій Гривко.

«Потрібно інформувати ветеранів про всі напрацювання міністерств та інших органів влади. Щоб вони знали про можливості, які існують, та куди звертатися, щоб скористатися тими чи іншими послугами», — наголосив він, висловивши сподівання, що найближчим часом Верховна Рада розгляне в першому читанні проект закону щодо можливості звільнення з військової служби осіб з інвалідністю I та II груп, які добровільно стали на захист держави, однак за станом здоров'я не можуть продовжувати військову службу (№ 8412).

Вл. інф.

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Військово-лікарські комісії прийматимуть за електронною чергою

«Європейська Рада ще на один рік пролонгувала дію «еконімічного безвізу», а це означає, що українські підприємці й далі експортуватимуть свої товари до ЄС без мит, квот і тарифів», — повідомив під час засідання уряду Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, зазначивши, що ЄС є ключовим торговельним партнером України, адже на європейський ринок припадає понад 63 відсотки нашого експорту. Зокрема, минулого року Україна експортувала до країн Євросоюзу товарів майже на 28 мільярдів гривень, що на 4 відсотки більше, ніж до початку повномасштабної війни.

Глава уряду також повідомив, що від ЄС надійшли чергові 1,5 мільярда євро макрофінансової допомоги, які підуть на виплату зарплат і пенсій, а також днями місія МВФ розпочала перегляд програми розширеного кредитування. Нагадаємо, що нова чотирирічна програма фонду має обсяг 15,6 мільярда доларів. Перший транш — 2,7 мільярда доларів — уже надійшов до держбюджету.

Кабмін вніс зміни до Порядку використання коштів, зібраних у межах ініціативи United24. «Удосконалюємо механізм використання коштів із Фонду відновлення зруйнованого майна та інфраструктури. Зокрема, даємо можливість передавати ресурси іншому головному розпоряднику бюджетних коштів. А головне — зобов'язуємо розпорядників та Мінінфраструктури щомісяця на сайті оприлюднювати звіти про надходження та про витрати», — сказав прем'єр, підкресливши, що благодійники та донори з різних куточків світу мають розуміти, як їхні пожертви допомагають Україні.

Ще одним рішенням уряд затвердив план на цей рік щодо продовження реформи медико-соціальної експертизи. «Система МСЕК буде швидкою, інклюзивною та прозорою. Йдеться про встановлення інвалідності на основі єдиних принципів, про доступність послуг у медичній, реабілітаційній, соціальній, освітній сферах, про зручність в їх отриманні», — акцентував прем'єр.

Паралельно триває реформа військово-лікарських комісій. За словами Д. Шмигала, наразі вже збільшено їх мережу та розпочато цифровізацію. «До кінця травня електронна черга має запрацювати в усіх військових медичних закладах, де створено ВЛК. «Живі» черги та бюрократія повинні зникнути раз і назавжди», — наголосив він.

Одним із стратегічних завдань прем'єр назвав максимальне накопичення та ефективного збереження резервів, зокрема енергетичних. З цією метою уряд затвердив перелік підземних споруд для зберігання нафти, газу та інших речовин і матеріалів, що дасть змогу облаштувати недосяжні для ворога сховища.

Уряд підтримав та подасть до парламенту законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України стосовно розвитку територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи». Ця законодавча ініціатива створює умови для: перетворення Зони відчуження на сучасний науковий майданчик для проведення досліджень; спрощення правил відвідування туристами Зони відчуження; запровадження прозорих правил здійснення у Зоні відчуження господарської діяльності; створення умов розвитку Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника.

Ще одним урядовим законопроектом — про внесення змін до Дисциплінарного статуту Національної поліції України щодо врегулювання питання запобігання випадкам дискримінації за ознакою статі та сексуальних домагань на робочому місці — пропонується зобов'язати поліцейських не допускати дискримінації, в тому числі за ознакою статі, чи сексуальних домагань, а керівників — організувати службову діяльність підлеглих з ухильним дотриманням принципу забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

У Києві відкрили виставку «Енеїда 225», присвячену твору Івана Котляревського

У Національному музеї історії України відкрито виставку «ЕНЕЇДА 225», присвячену знаковому твору Івана Котляревського. Проєкт приурочено до 225-ї річниці публікації поеми. Це була перша книга, надрукована розмовною українською мовою. Виставка триватиме до вересня 2023 року. Вхід — за квитком до музею, повідомляє Мінкульт на сторінці у Фейсбуці

► УЖГОРОД:

На сцені — «Танок блукаючого вогню»

У неділю на сцені Закарпатського музично-драматичного театру імені братів Шерешів режисер, заслужений артист України Василь Шершун презентував виставу за ранньою поезією відомого українського поета, Шевченківського лауреата Дмитра Кременя. На її перегляд прийшла родина митця — брати Михайло та Іван, сестри Анна і Людмила, їхні діти, син поета Тарас — Уповноважений із захисту державної мови, а також ужгородські письменники, журналісти, творча молодь.

До речі, 2023-й, згідно з парламентською постановою, є Роком в Україні уродженця закарпатського села Суха Дмитра Кременя. Тож уся культурна громадськість нашої держави і сусідніх країн, де видавалися книги Кременя, відзначає 70 років з дня народження відомого майстра слова.

...Після закінчення Ужгородського університету Дмитра направили вчителювати на Миколаївщину. Там він утвердив-

ся як знаний літератор, журналіст, редактор, громадський і культурний діяч, палкий патріот України. З нагоди ювілею засновано Всеукраїнську літературну премію імені Дмитра Кременя за кращу поетичну збірку. В Ужгороді готується до друку книжка спогадів про видатного закарпатця, упорядкована сином Тарасом.

Українські театри також беруть участь у вшануванні знаного письменника, який був завзя-

тим театралом. Так, Миколаївський академічний драмтеатр готує на червень виставу «Земний монолог», з якою планують гастролювати Україною.

Варто додати, що торік у серпні виставу «Танок блукаючого вогню» грали на малій сцені в Ужгороді. Тепер до неї внесено ліричні вірші, написані поетом у закарпатський період, та нові музичні й хореографічні композиції.

Творчий вечір відкрив Тарас Кремень, який із великою любов'ю говорив про батька та родину.

«Вистава минула на ура», — написала у Фейсбуці ректорка ужгородської Академії культури і

мистецтва Наталія Шетеля. Вона відзначила, що закарпатці пишаються тим, що Срібна земля подарувала Україні такого велета мистецтва, який став гордістю нашого славного народу. Долю поета можна порівняти із бистроводою Тисою, яка бере початок у горах, відтак вливається у великий Дунай та є частиною світового океану. Так і Дмитро Кремень, що народився в Карпатах, улився у велике вітчизняне мистецтво та став частиною світового надбання. Ім'я цього прекрасного митця відоме далеко за межами Батьківщини і звучатиме через епохи й океани — гордо і дзвінко.

Василь НИТКА.
Фото автора.

► ЛУЦЬК:

Нині — ліцеїст, завтра — офіцер

У Волинському обласному ліцеї з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Небесної Сотні відбулися вчительські збори з нагоди завершення навчального року. Атестати про середню освіту отримали 399 ліцеїстів.

Більшість з них планують продовжити навчання у військових вишах. Випускників із цією знаковою подією в їхньому житті привітали голова обласної ради Григорій Недопад, перший заступник начальника обласної

військової адміністрації Сергій Мовенко, педагоги, батьки, друзі.

Директор ліцею Павло Боснюк подякував батькам, зокрема тим, хто прибув на випускний з районів ведення активних бойових дій. Після офіційної части-

ни ліцеїсти взяли участь у спортивних змаганнях, турнірах, олімпіадах.

Випускники ліцею нині героїчно боронять нашу землю від російських загартників. Отриманий у цьому престижному навчальному закладі гарт допомагає їм долати всі труднощі, успішно перемогати ворога.

Микола ЯКИМЕНКО.

► ПОЛТАВА:

Камені в нирках «точать» уже не краплинами...

В урологічному відділенні другої міської клінічної лікарні Полтави ввели в експлуатацію нову операційну. Вона стала найдорогоціннішою складовою заданого новоствореного відділення — профільного для мережі міських медичних закладів. На ремонтно-будівельні роботи та закупівлю обладнання для операційної з бюджету громади виділили майже 8 мільйонів гривень.

Новітнє обладнання, зокрема лапароскопічна стійка, дає змогу хірургам виконувати малоінвазивні операції на нирках через кількаміліметровий прокол у черевній порожнині. Водночас за допомогою

потужної лазерної уста-

новки вони дроблять камінці будь-яких розмірів, щільності та локалізації... Раніше у цій лікарні оперативні втручання, зокрема й на нирках, виконувалися у загальній операційній залі. Тож необхідність залишити той

своєрідний «конвеєр» у минулому тут відчували досить гостро. Досить сказати, що сьогодні тільки в окремі операційні урологічного відділення таких втручань (на знімку) чи не щодня хірурги виконують з півдесятка.

Зрештою, на переконання керівника медзакладу Максима Дудченка, ресурс операційних в очолюваному ним закладі треба нарощувати. Тож реконструкція відповідного корпусу триватиме й надалі.

Василь НЕЇЖМАК.
Фото зі сторінки лікарні у Фейсбуці.

► ЖИТОМИР:

Область — цьогорічний лідер у садінні лісу

Житомирська область очолила список лідерів цьогорічної весняної лісокультурної кампанії.

Як повідомили у Центральному міжрегіональному управлінні лісового та мисливського господарства, навесні на Житомирщині висадили понад 31 млн дерев — найбільше в Україні. Для порівняння, у Київській області цьогоріч

посадили 12,3 млн саджанців. Загалом лісокористувачі двох областей провели лісовідтворення на площі 5580 га.

Хоча до садіння лісу традиційно долучається учнівська та студентська молодь, представники ор-

ганів влади, громадських організацій та усі охочі, левову частку робіт виконують лісівники. У Центральному міжрегіональному управлінні ЛМГ наголошують, що весь садивний матеріал лісокористувачі вирощують у власних теплицях та розсадниках. Наразі лісокультурні роботи на території Житомирщини і Київщини завершили, виконавши завдання весни у повному обсязі.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Маріупольський творчий колектив відродився

Концерт камерного оркестру «Ренесанс» Маріупольської філармонії відбувся у Кривому Розі. Лунали твори епохи бароко та зарубіжної класики — В. Моцарта, К. Гарделя, А. Вівальді, Л. Боккеріні, Г. Міллера, а також українського композитора Мирослава Скорика.

Як розповів диригент, заслужений діяч мистецтв України Василь Крячко, у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії колектив був змушений евакуюватися. А через рік оркестр зміг відновити творчу діяльність у Києві в оновленому складі у рамках проєкту «Філармонія нескорених».

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

У міста з'явився новий партнер — Ольборг

Миколаїв. Підписано Меморандум про взаєморозуміння та встановлення солідарного партнерства між Миколаєвом та данським містом Ольборг.

Документ передбачає співпрацю у питаннях економічного розвитку, будівництва, впровадження зелених технологій, обмін досвідом у галузях науки й освіти, культури та молодіжної політики. Про це повідомив миколаївський міський голова Олександр Сенкевич.

Очільник обласного центру провів онлайн-зустріч з мером міста Ольборг Томасом Каструп-Ларсеном та

подякував народу Данії за підтримку України і за всю допомогу, яку королівство надає Миколаєву. Крім того, український посадовець розповів про напрями, над якими місто зараз працює з урядом Данії.

«Упевнений, після нашої Перемоги разом із Ольборгом ми зможемо реалізувати чимало спільних проєктів», — зазначив Олександр Сенкевич.

Олена ІВАШКО.

ЦИФРА

Понад 70 тис. грн зібрано на благодійному концерті «Подякуймо нашим захисникам». Це зробили вихованці хореографічної студії «Пластлін», які вирішили провести концерт у літньому театрі Бучанського міського парку. Вхід був за доною, а всі гроші з нього — для ЗСУ.

Більшість робіт — у синьо-жовтих тонах

Київ. У Софії Київській відкрили виставку грузинських художників під назвою «Вільне місто».

Загалом це 54 роботи від 50 провідних художників Грузії. Митці у такий спосіб прагнуть висловити підтримку Україні в боротьбі з російським агресором, стверджу-

ють організатори виставки. Також зазначається, що художники зобразили їхню бачення нашої держави — більшість картин у синьо-жовтих тонах. На відкритті виставки відбувся концерт «Пробиваючись до Світла» у виконанні хору «Київ». Від 30 травня до 28 червня відвідати виставку можна буде в музеї «Золоті Ворота».

Вл. інф.

Під опікою ООН

Хмельницький. Місто відвідала голова Офісу Управління Верховного комісара ООН у справах біженців Мішель Альфаро. Представники УВКБ ООН цікавилися наслідками ракетної атаки 13 травня на цивільну та критичну інфраструктуру міста. Вже у перші дні їх ліквідації хмельничанам передали дві тисячі лістів шиферу.

Як повідомляють у Хмельницькій міськраді, за попередніми даними, пошкоджено тисячі об'єктів, серед яких школи, садочки, заклади культури та охорони здоров'я, житлові та приватні будинки. Серйозних пошкоджень зазнав бізнес. З бюджету міста виділяються кошти для накопичення матеріального резерву. Але все зробити власними силами неможливо, тому громада приймає допомогу від міжнародних організацій.

Мішель Альфаро запевнила, що допомога буде ефективною. Наразі УВКБ ООН співпрацює з підрядною організацією, яка встановлюватиме вікна у зруйнованих будинках. Крім цього, передадуть будівельні матеріали.

Ірина КОЗАК.

Ердогана переобрано на посаду президента Туреччини ще на п'ять років

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Він зауважив, що Україна розраховує «на подальше зміцнення стратегічного партнерства на благо наших країн, а також посилення взаємодії для безпеки й стабільності Європи».

Привітали Ердогана з перемогою й інші лідери країн, а також очільники Європейського Союзу та НАТО. «Вітаю з вашим переобранням. Я з нетерпінням чекаю на продовження нашої спільної роботи та підготовки до саміту НАТО в липні», — зокрема написав у Твіттері генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг.

Після того як стало зрозуміло, хто переможець виборів, у Стамбулі відбувся мітинг, під час якого Ердоган не тільки подякував кожному громадянину, який знову передав йому відповідальність за управління Туреччиною на наступні п'ять років, а й навіть заспівав. Чинний президент назвав день другого туру виборів справжнім «святом демократії».

У понеділок турецькі видання навели слова Ердогана: «Ми поважаємо волю виборців, як робили це на всіх попередніх виборах. Перемогли не тільки ми. Перемогла Туреччина, перемог-

ла демократія! На виборах 28 травня не було тих, хто програв, переміг увесь 85-мільйонний народ Туреччини. Настав час для єдності та згуртування в ім'я національних цілей та ідей».

Голова Вищої виборчої ради Туреччини (ЦВК) Ахмет Йенер 29 травня повідомив, що після підрахунку 99,43% бюлетенів Реджеп Ердоган набрав 52,14% голосів, а Кемаль Киличдароглу — 47,86%. Різниця між кандидатами становила трохи більш як чотири відсотки. Водночас глава ЦВК попередив, що офіційні результати виборів оголосять дещо пізніше.

Лідер опозиційної Республіканської народної партії Кемаль Киличдароглу визнав свою поразку, але назвав ці вибори «найнесправедливішим виборчим процесом за останні роки», оскільки він вважає, що проти нього було «мобілізовано усі можливості держави». Він запевнив своїх прихильників, що опозиція продовжить боротьбу за країну.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Фото зі сторінок Реджепа Таїпа Ердогана у Твіттері.

ПЛАНЕТА

Огидний режим

Лідера однієї з найуспішніших російських рок-груп «Би-2» Єгора Бортника включили до списку «іноагентів», що в рф є оголошенням співака небажаною особою для путінського фашистського режиму із забороненою концертів та навіть виступів на корпоративах.

За інформацією «Агентства», майже 12% представників російського шоу-бізнесу вже потрапили до цього чорного списку. Єгор Бортник критикував війну в Україні та російську владу, а два тижні тому написав, що «путінська росія сьогодні викликає лише огиду та гидливість». У списку «іноагентів» опинилися Єлизавета Гирдимова (Монеточка), Іван Алексєєв (Noise MC), Мирон Федоров (Оксиморон), Андрій Макаревич (гурт «Машина времени»).

Водночас з Єгором Бортником під зачистку режиму потрапили економіст Владислав Іноземцев, антрополог Олександра Архіпова, колишній депутат держдуми від «Єдиної росії» Магомед Гаджієв, директор центру Карнегі з вивчення росії та Європі Олександр Габуєв.

Під катком режиму опинилися найуспішніші та незалежні представники російської інтелігенції, значна частина якої вже виїхала за кордон. Це нині найдієвіший спосіб не опинитися на нарах. Щоб зневоліувати вплив інтелігенції, росіяни ще зі шкіль будуть вчити «правильно говорити і мислити». У нових підручниках історії росії для 10—11-х класів, як пише Sota, з'явився окремий розділ про війну в Україні. Путінська агресія і намагання знищити незалежну державу подаються як протистояння росії та Заходу. Фашистський режим зі своїми божевільними ідеями «збирання земель» розпочав війну, а виявляється — це створення «палацдарму для нападів НАТО».

«Історики» намагаються провести паралелі між путінською агресією і «великою вітчизняною війною», і цитують звернення голови Раднаркому В'ячеслава Молотова у день нападу гітлерівської Німеччини на СРСР: «Наша справа права. Ворог буде розбитий! Перемога буде за нами!». Автори підручника, який надійде в школи з 1 вересня 2023-го, депутат держдуми від «Єдиної росії» в'ячеслав Інонов і радник директора федеральної служби охорони рф сергій девятков заплурюють дітям мізки, що москві у січні 2022-го стало відомо, ніби Україна готувалася до повномасштабної «військової операції із захоплення Донбасу та Криму», тому росія «вжила превентивні заходи».

Метою війни в підручнику називають «позбавлення днр лнр від щоденних обстрілів, забезпечення їхнього суверенітету, демілітаризацію та денацифікацію України». Унаслідок чого «росіяни згуртувалися навколо збройних сил і путіна, рейтинг якого перевищив 80%». І, звичайно, у дусі кремлівської пропаганди росія знову всіх перемогла. Санкції не спрацювали, а «держави Африки, Латинської Америки та ісламського світу продовжують з нею торгувати».

«Голос України» вже писав, як у російському підручнику для четвертих класів за предметом «Окружуючий мир» видали всі згадки про Київ у розділах історії Київської Русі. Це тенденція, коли режим навіть не приховує своє мети — знищити незалежну державу. Це і є справжнє обличчя путінського фашизму.

«Ми смертельно втомилися від безсилля та безнадійності, від виправданої ненависті всього світу до нашої країни, від почуття сорому за неї, від відчуття постійної небезпеки в росії та дискримінації за паспортом за кордоном», — таким побачив путінський режим опозиційний політик Леонід Гозман.

Богдан КУШНІР.

Наші танкісти розпочали навчання на Abrams у Німеччині

У ФРН для використання в програмі підготовки військових, котра триватиме від 10 до 12 тижнів, доправлено 31 танк Abrams 1. Минулої п'ятниці для 200 військових ЗСУ розпочався загальний військовий інструктаж та воєнне навчання на полігонах у Графенвері та Хоенфельсе. Ще 200 освоють заправку панцерників та їхнє обслуговування.

Це повідомлення The New York Times із посиланням на Пентагон оприлюднили мало не всі німецькі ЗМІ. У заяві представника Пентагону, підполковника Гаррона Гарна зазначається, що перша група освоєла основні завдання солдата, зокрема прицільну стрільбу, медичні навички, а також підготовку на рівні роти, і зрештою, будуть масштабніші навчання за участю підрозділів кількістю в батальйон, котрі протистоятимуть один одному. Завдання другої — підготовка з обслуговування танків.

Ще до відправлення танків у Німеччину прес-секретар Пентагону Патрик Райдер повідомив, що танки американського виробництва Abrams, котрі надійдуть у ФРН, не призначені для подальшого застосування в бойових діях в Україні. Ця техніка — лише для навчання військових ЗСУ. Водночас він зазначив, що боекдатні панцерники можуть з'явитися на полі бою в Україні восени.

Тим часом канцлер Німеччини Олаф Шольц в інтерв'ю виданню Kolner Stadt-Anzeiger заявив, що «конфлікт в Україні не може бути заморожений». Глава німецького уряду наголосив: «Не може навіть йтися про те, щоб укласти своєрідний холодний мир!». Олаф Шольц зазначив, що сторони мають «прагнути до «справедливого миру». І Київ сам має визначити умови миру».

Наталія ПИСАНЬКА.

Берлін.

Дефолту не станеться

Президент США Джо Байден і спікер Палати представників США Кевін Маккарті досягли принципової згоди щодо підвищення стелі державного боргу та уникнення дефолту, повідомляє «Голос Америки».

Нині учасники переговорів намагаються завершити текст законопроекту. Маккарті сказав, що Палата голосуватиме за закон у середу, а Сенат зможе розглянути його до 5 червня, щоб уникнути можливого дефолту.

Хоча багато деталей невідомі, джерела АР кажуть, що за угодою витрати, не пов'язані з обороною, залишаться приблизно незмінними у 2024 фінансовому році та збільшаться на 1% наступного року, а також там передбачено дворічне збільшення ліміту боргу, зокрема в рік після виборів президента у 2024-му.

Угода повністю фінансуватиме медичне обслуговування американських ветеранів на рівнях, включених до запропо-

нованого Байденом плану бюджету на 2024 рік.

Республіканці запропонували підвищити вимоги для працездатних дорослих без утриманців для участі в певних державних програмах допомоги. Угода розширить деякі вимоги до Програми додаткової допомоги в харчуванні або SNAP, відомої як талони на харчування. Нині ця програма передбачає, що особи віком 18—49 років можуть отримувати пільги лише три місяці протягом трьох років, якщо вони не працюють чи навчаються принаймні 20 годин на тиждень. Угода між республіканцями і демократами підвищує вік вимоги про роботу для тривалого отримання цієї допомоги до 54 років, але ці зміни діятимуть до 2030-го.

Угода також вносить зміни до закону про національну екологічну політику, за якою буде визначено «єдине провідне агентство» для розробки екологічних експертиз для спрощення процесу.

Армію Сербії через напруження на півночі Косово приведено в найвищу бойову готовність

За наказом президента Сербії Олександра Вучича армію країни приведено в стан максимальної бойової готовності. А спецпідрозділи відповідно до цього наказу терміново розпочали рухатися до адміністративного кордону з Косово та Метохією. Таке рішення Вучич ухвалив ще минулої п'ятниці після того, як косовська поліція застосувала сльозогінний газ проти сербських протестувальників.

Десятки косовських сербів зібралися на подвір'ях трьох муніципальних адмінбудівель у містах Зубин-Поток, Лепосавич і Звечан, щоб не допустити на робочі місця нових мерів-албанців. Ті вже склали присягу і мали розпочати виконання своїх обов'язків. Однак косовські серби, які бойкотували останні місцеві вибори, назвали албанців нелегітимними мерами. Щоб ті не увійшли до мерії, біля них збудували барикади.

За наказом з Приштини косовська поліція почала розганяти протестувальників за допомогою сльозогінного газу. Також було чути постріли та вибухи від шумових гранат, лунали сирени. Косовське видання Prishtina Insight повідомило, що сили правопорядку в такий спосіб хотіли навести лад і допомогти новообраним мерам розпочати роботу. Видання стверджувало, що протестувальники підпалили одну з поліцейських машин і кілька цивільних авто. Тому було вжито радикальних заходів. А за повідомленнями сербських ЗМІ,

поліцейські поранили десяток етнічних сербів.

Президент Сербії пообіцяв твердо та непохитно захищати своїх співвітчизників, які живуть у Косово і Метохії. Він закликав НАТО негайно вплинути на Приштину, щоб припинити насили щодо косовських сербів. Прес-секретар північноатлантичного альянсу Оана Лунгеску оприлюднила заяву, в якій миститься заклики до косовської влади щодо негайної деескалації ситуації і її врегулювання шляхом мирного діалогу. «Місія НАТО KFOR зберігає пильність і збереже безпечну та захищену обстановку», — зазначається в цій заяві.

На цьому неспокойному тлі в Белграді минулої суботи відбувся форум правлячої Сербської прогресивної партії. На ньому Олександр Вучич відмовився від посади її голови і запропонував собі заміну — міністра оборони Сербії Мілоша Вучевича. Цю кандидатуру підтримала більшість делегатів. Вучич на мітингу в Белграді заявив, що не залишає велику політику. «Я залишуся вірним і відданим рядовим членом партії», — запевнив він. І додав, що має намір створити політичний рух — «Рух за народ та державу», щоб разом боротися за Сербію. За повідомленнями сербських ЗМІ, на цей мітинг на підтримку дій президента прийшли понад 200 тисяч сербів не тільки з різних міст країни, а й із сусідніх країн — Північної Македонії, Косово, Боснії та Герцеговини.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Фіни пам'ятають російські бомбардування Гельсінкі

У міській бібліотеці Криво-го Рогу відкрилася виставка фотографій, зроблених школярами з фінського міста Еспоо (на знімку).

Захід відбувся завдяки співпраці між міською владою та Ротарі-клубами двох міст — Rotary Club Kanta-Espoo та Rotary Club Kryvyi Rih. На відкриття запросили школярів, які вже неодноразово спілкувалися зі своїми однолітками з Еспоо.

Також юні криворіжці в режимі онлайн поспілкувалися з відомою українською журналісткою Галиною Сергєєвою, яка нині мешкає у Фінляндії та працює кореспондентом національної телекомпанії YLE. «Приємно бачити, як активно розвиваються відносини між Кривим Рогом та Еспоо. У Фінляндії дуже великий інтерес до України. Тут розуміють, що таке війна з росією. У 30-х роках минулого століття була Зимова війна, коли Радянський Союз підступно напав на Фінляндію. Фіни добре пам'ятають бомбардування

Гельсінкі та інших міст. Тоді фіни, як і нині українці, об'єдналися, щоб подолати ворога, і змогли відстояти свою незалежність», — сказала Галина Сергєєва.

Між містами укладено Меморандум про партнерство. Протягом року в Кривому Розі відбувалися заходи до найважливіших для фінського народу дат: Дня фінської літератури, Дня видатного фінського композитора Яна Сібеліуса, Дня автора слів гімну Фінляндії Йохана Рунеберга та інші. Партнерами відповідних навчальних закладів Еспоо стали десять шкіл, два коледжі та три університети Криво-го Рогу.

В Еспоо відбулися виставки фотографій та малюнків, зроблених юними криворіжцями. Незабаром у бібліотеці міста з'явиться відділ з українськими книжками, які надіслав Кривий Ріг.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.
Фото Криворізької міської ради.

На Київщині у Бучі на сумнозвісній вулиці Яблунській, на місці вбивства восьми військових з ТрО на початку повномасштабного вторгнення, планують облаштувати меморіал: пам'ятні дошки та патріотичний мурал. Окрім інформації про тероборонців, буде згадка і про інших загиблих у мікрорайоні Склозавод. Про це повідомив у Телеграмі очільник міста Анатолій Федорук

Захисні вишиванки з натурального льону

ДЛЯ ВОЇНІВ

Ідея проекту — створити для Збройних Сил сорочку-однострої з українською ідентифікацією.

Бійці у вишиванках — тема не нова. Однак ідеться не про святковий одяг, а про повсякденну форму. Над таким проектом працює відомий на Прикарпатті художник-дизайнер Микола Симчич (на знімку). Створив уже кілька зразків сорочок, де піксельний орнамент — за народними мотивами. Ще дві жіночі моделі розробляються.

Митець родом із села Березів Косівського району, однак надихали його не лише гуцульські традиції. Колористика ниток підбирається під колір українського військового

пікселя захисного кольору. Модель для морської форми — у сіро-блакитних тонах.

«Наші військові мають ходити в таких національних сорочках, а не в одязі західного зразка, — наголошує Микола Симчич. — Хоч і вишиваємо українські орнаменти на натовських моделях. Головне — не нашкочити і злитися із основними кольорами. До речі, ідею підказали самі бійці, бо прагнуть мати такі обереги. Працюємо над кожним швом, щоб вишивка не псувала військових сорочок. До проекту залучили творчу майстерню «Тобівка». Тканина для пошиття виробів недешева — натуральний льон, тож шукаємо замовників для втілення цього задуму. Варто було б запустити в промислове виробництво».

Микола Симчич каже, що такі сорочки можуть носити й чиновники, адже нині вони часто з'являються на публіці у військових одностроях, хоч

жодного стосунку до фронту не мають.

Ми звикли до білих вишиванок, і саме такі передають на передову нашим захисникам, однак це не для військових буднів. З історії нашої визвольної боротьби маємо сумний і повчальний приклад загибелі бійця Організації українських націоналістів Миколи Арсенича із Березова.

«То було в 1947 році, — розповідає історію Микола Симчич. — Мій земляк, молодий хлопець, попросив, щоб йому із дому на Великдень передали

вишиванку. Забрав від мами подарунок разом із паскою, переодягнувся в обновку та поніс свячене хлопцям до лісу, де були схрони ОУН. А та місцина лиса, не прикрита деревами. На іншій горі стояв загіг НКВС. Стрілецьчукча помітив здалеку білу цяточку та вплив просто в серце вояка... Цілком імовірно, що захисний колір вбрання не привернув би увагу ворога. На місці загибелі героя в урочищі Клифа височіє пам'ятний хрест. Сюди з пошаною приходять односельці й туристи».

Референт Кость Геник на псевдо «Крук».

Ще один екскурс у минуле визвольної боротьби на Прикарпатті та, зокрема, в Березовій — унікальна історія референта крайової управи Служби безпеки Костя Геника. Він влився до лав молодіжного крила ОУН під час навчання в Коломийській гімназії. У 1942 році фашисти вистежили юнака та заарештували. Повели до села Нижній Березів, щоб показав місце сховку зброї. Його хата стояла над берегом річки. Один гестапівець залишився на березі, а інший пішов відкопувати зброю.

«Під час сильних дощів у Карпатах вода з гір несеться стрімко, валом угору, — каже Микола Симчич. — Офіцер не бачив ще такого, задивився на воду, а Кость тим часом лопатою рубанув його і сам скочив у річку. Гуцули — сильний і вправний народ, тож вояк перебороз стіхню і випливав на іншому березі. Далі ховався у глибокому підпіллі. Загинув у 1950 році, коли кривку оточили енкавеевники. Він був рідним дядьком мого однокурсника. Коли тіло знайшли, то побачили, що підпільник був у вишиванці. Оці історії і надихнули на проект: розробити безпечну сорочку-оберег для бійців».

Вириться, що Микола Симчич виконає цей патріотичний задум. Адже має досвід реалізації потужних проектів, як-от унікальний вишиваний іконостас у Міжнародному паломницькому центрі «Погоня».

«Останній рік додав інших справ — волонтерських. Приміром, наші з художником Валерієм Малиновським ікони подали на виставку «Молимося за Україну», на якій зібрані благодійні внески. За ці донати придбали технічне оснащення для бійців 104-го полку тероборони. Адже головне нині — наблизити Перемогу. Один із образів передали військовому капелану на передову. Нехай стане оберегом для наших захисників».

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.

Фото надані Миколою Симчичем.

Сорочка для бійців «Едельвейсу».

Зустріч... із «Фартовим»

Пам'ятаєте, вона малює картини, продає їх з аукціону, на зароблені кошти разом з іншими волонтерами купує все необхідне й передає нашим захисникам?

Якось пані Ірина поділилася з нами своїми переживаннями від чергового ракетного удару по Київській області. Пам'ятаєте?

Ще пані Ірина, як і більшість, ділиться своїми враженнями від пережитого — радостями й турботами — на своїй сторінці у Фейсбуці. Ось її черговий допис, який мало кого, напевно, залишить байдужим.

Сьогодні я познайомилась з військовим. З підрозділу з романтичною та героїчною назвою «Дике поле».

Ну, як познайомилась — причепилась до нього з подяками в маршрутці.

Маршрутка їхала майже годину, об'їжджаючи велику аварію на одеській трасі, а ми говорили.

Він тут, а вони там...

Він вже другий місяць мається.

У нього виявили онко.

Він каже, ще дві хімії — і я повернусь до побратимів.

Він каже, тут страшно.

Він каже, тут люди живуть ніби війни немає.

Ніби ТАМ ніхто не вбиває, не божеволіє, не вмирає.

Він показував фото і відео.

Він задував, скільки всього закарбується в його пам'яті такого, що неможливо було зняти на камеру.

Він з ніжністю називав імена командирів та побратимів...

Далі плакала і говорила я.

Що все це неправда.

Що ми знаємо, віримо, цінуємо.

Що ми працюємо кожен день, що ми тут робимо все, щоб вони хоч трохи відчували нашу підтримку.

Що ми вдячні їм за кожний ранок, за кожний подих.

Що ми ладні віддати все, що маємо.

Що ми віримо.

Він сказав, що його доньку звати Іра.

Що він все життя любив це жіноче ім'я.

Він розказав, що виростив доньку сам. Вона вже доросла, він скоро може стати дідом.

Але він незадоволю до повномасштабної зустрічі дівчину. І вона чекає на нього. І це додає надії.

Я попросила дозволу обійняти його і зробити спільне фото.

Я не спитала дозволу показати його вам, тож без обличчя.

Я не можу не писати про це!

Коли наші військові кажуть: «У вас тут війни немає. Я не можу тут бути, поки мої хлопці вмирають», — це страшно.

Це жахає.

Давайте не давати їм привід думати так.

Будь ласка!

Ірина ГНАТЮК.

P.S. Ми ще з ним випили кави біля метро.

І ні, він не дозволив себе пригостити. А я не знайшла в собі сили наполягти.

P.P.S. Тепер я знаю, чому у нього позитивний «Фартовий».

МЕДИЧНА РЕФОРМА

Щоб лелека прилітав спокійно

Утворення нових госпітальних округів передбачає прагматичний підхід до медичних послуг. Мають бути відповідні до сучасних вимог відділення з необхідними обладнанням і комплектацією їх висококваліфікованими кадрами. Наскільки готова Гошанська багатопрофільна лікарня до нових вимог, розмовляємо з генеральним директором цього закладу Галиною Козяр (на знімку):

— Загалом ми готові до нових умов. Ось уже три роки заробляємо кошти на утримання закладу через НСЗУ самостійно. Є відділення, які не можуть самостійно заробляти, як-от інфекційне, але за рахунок інших підрозділів ми маємо змогу забезпечувати весь пакет усіх якісних послуг. Ці чинники сприяють тому, що в нас лікуються пацієнти не тільки з колишнього Гошанського району, а й із сусідніх населених пунктів Кореччини, Острожчини, Великих Межирич, Соснового і навіть з Хмельниччини. Звідси й маємо породілей. Однак згідно з новими нормативами, можливо, не вистачить кількості тих, хто народжуватиме в нашому пологовому відділенні. А ми створили всі умови для належного прийому майбутніх матерів. Народжують у нас і переселенки. Однак за новими стандартами Національної служби здоров'я України очікувано передбачається 250 пологів на рік на одне пологове відділення. До

цієї цифри не так далеко в нашому окрузі. Пропонуємо депутатам, керівникам територіальних прийняти рішення про матеріальне стимулювання тих матерів, які народжуватимуть у нас. Такі позитивні приклади вже є в нашій області. А ще варто врахувати відстань від віддалених сіл до найближчого пологового відділення, бо є приклади, коли з дальніх сіл не встигають привезти вчасно жінок на пологи.

Про такі випадки розповів нам завідувач пологового відділення Гошанської центральної районної лікарні Ростислав Процишин:

— Гоша географічно дуже вигідна для надання медичних послуг, зокрема й для приймання пологів. А ще ми встигли значно поліпшити матеріальну базу, маємо професійно навчених працівників. Тому більша частина всіх породілей за минулий рік саме із сусідніх територій. Однак трапляються непоодинокі випадки, коли жінок не встигають привезти до нашого відділення. А уявіть, коли треба було б везти ще далі — за 40–50 кілометрів в обласний центр.

— Торік, — продовжує Ростислав Йосипович, — у нас народили 219 дітей. Є ті, хто перший раз народжує. Але здебільшого ті, хто вже в нас народжував, знову їдуть у Гошу. Пишаюсь тим, що в колективі працюють добропорядні фахівці. У нас один з найнижчих показників кесаревого розтину. Якщо й виникають якісь проблеми, то в нас тісний зв'язок з Рівненським обласним перинатальним центром.

Андрій БАБІНЕЦЬ.
Рівненська область.

Фото автора.

На першому етапі «корекції» ціна на електроенергію для домогосподарств зростає... вдвічі

БАЛАНС ТИЖНЯ

Останній тиждень травня приніс хоч і анонсовані й давно очікувані, але зовсім непопулярні для населення зміни в тарифній політиці.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), офіційно внесла пропозиції щодо визначення з 1 червня 2023 року єдиного тарифу на електроенергію для побутових споживачів на рівні 2,88 грн/кВт-год (із ПДВ) у межах першого етапу корекції ціни.

Як наголошується в листі, запровадження таких змін дасть змогу поліпшити фінансові показники НАЕК «Енергоатом» і ПрАТ «Укргідроенерго» (основні виконавці покладання спеціальних обов'язків (ПСО) на ринку електроенергії, коштом яких покривається різниця в ринковій ціні е/е. Нині вона становить майже 6 грн/кВт-год, і тарифах для населення — ЕР) і наблизити механізм ПСО до збалансованого стану.

Водночас також зазначено, що єдиним дієвим способом стабілізації механізму ПСО залишається поступове приведення цін до ринкового рівня.

НКРЕКП наголосила, що стосовно зазначених пропозицій проведено консультації із секретаріатом Енергетичного співтовариства. Перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Олексій Кучеренко з цього приводу висловив своє здивування.

«Як зазначає джерело Енергореформи в уряді, Кабмін розглядає цю пропозицію, і найімовірніше, підтримає її на своєму засіданні найближчим часом... Якщо ви думаєте, що хоч хтось показав розрахунки та обгрун-

тування — ніхто й не збирався!..»

На переконання політика, підвищення тарифів лобюють і приватні, і державні енергокомпанії!

«Приватні та державні компанії — в одній упряжці, бо це єдина енергосистема. І на підвищенні тарифів насамперед наолягають державні підприємства, бо їм не вистачає грошей, які сьогодні потрапляють на ринок. Щоб покривати чинний тариф для споживачів, на дотації витрачають 140 млрд грн на рік. Така ціна цього ПСО для «Енергоатому». Нинішній тариф на сьогодні збитковий, він не покриває навіть собівартості», — наголошує перший заступник голови профільного комітету.

Отож, як сильно можуть зрости ціни?

«Це компетенція уряду, тож нехай вирішують... Цікавить єдине — покажіть обгрунтування. Риторика міністерства та НКРЕКП мене не влаштує, я там ба-

гато з чим не погоджуюсь. Насамперед, коли починають рахувати і прив'язуватись до якихось ринкових тарифів. Ми сьогодні про них не говоримо взагалі. Населення повинно коштом тарифів передусім покривати собівартість електроенергії «Енергоатому», — підсумував Олексій Кучеренко.

Виробники тепла з біомаси відіграють вагомий роль у підготовці громад до зими.

Про це йшлося під час онлайн-наради з виробниками теплової енергії з альтернативних видів палива, де обговорили найактуальніші питання, з якими вони стикаються і які потребують вирішення.

Адже, на думку голови Держенергоєфективності Ганни Замазеєвої, не можна знецінювати роль підприємств, які завдяки альтернативним видам палива здатні забезпечити споживачів та об'єкти критичної інфраструктури теплом навіть під час енергетичної кризи.

«...Хочемо прибрати всі перешкоди для учасників цього сектору, щоб вони могли під час наступного опалювального сезону стабільно працювати і забезпечувати теплом споживачів».

Одна із законодавчих пропозицій, яку ініціювало агентство, — внести зміни до ст. 20 Закону «Про теплопостачання» для врегулювання питань виробництва теплової енергії з альтернативних видів палива.

Нині Держенергоєфективності очікує на пропозиції від компанії-виробників для усунення перешкод у цій галузі.

«Усі підготовлені варіанти вирішення наявних проблемних питань, — запевнила посадовиця, — розглядатимемо на розширеній нараді, яку плануємо ініціювати зі свого боку за участю профільних міністерств, комітетів Верховної Ради та учасників ринку».

Підсумовував Віктор БОНДАР.

Технічні засоби — від земляків

Цими днями заступник міського голови Нововолинська Микола Пасевич доправив бійцям 55-го батальйону 100-ї бригади тероборони необхідне для виконання бойових завдань обладнання загальною вартістю понад три мільйони гривень.

Воїни отримали десять квадрокоптерів і стільки само приладів нічного бачення, сім портативних джерел живлення, 39 акумуляторів для Mavic 3, 27 рацій, сім «Старлінків». Придбати техніку вдалося за підтримки Володимирської міської ради. Також привезли продукти та засоби гігієни.

Під час спілкування з командувачем бригади бійці поінформували про нові потреби в техніці та запчастинах до автомобілів.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Точні ваги стали рідкісним явищем

На Сумщині споживачі дедалі частіше скаржаться на обважування з боку продавців під час купівлі нефасованих продуктів. Здебільшого недодають покупцям на базарах та у супермаркетах.

В управлінні Держпродспоживслужби пояснюють: встановлено мораторій на перевірки суб'єктів господарювання, і тому функцію контролю за дотриманням прав споживачів багато в чому втрачено. Раніше підприємство «Суми-стандартметрологія» періодично здійснювало повірку приладів вимірювання фізичної маси, але наразі працівники торгівлі з цим не поспішають. Тим часом повірити ваги коштує не так уже й багато — від 100 до 300 грн.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

«Правильна» експертиза коштувала 70 тисяч доларів

Державне бюро розслідувань викрило на гарячому правоохоронців, які заробили гроші на закритті кримінального провадження. Одна зі схем — експертиза на замовлення. До цього залучили заступницю директора Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз.

Зловмисники вимагали хабар у директора приватного підприємства, якого підозрювали в розкраданні бюджетних коштів під час будівництва школи. Натомість обіцяли зробити будівельно-технічну експертизу, результати якої стануть підставою для закриття кримінального провадження проти нього.

Вирішується питання щодо повідомлення затриманому про підозру в зловживанні впливом (ч. 3 ст. 369-2 КК України) та обрання запобіжного заходу. Санкція статті передбачає покарання — до восьми років позбавлення волі. Тривають слідчі дії. Обшуки проводяться за місяцями роботи та адресами проживання обвинувачених. Встановлюється певне коло осіб, які брали участь в обуродці.

За зраду — довічне ув'язнення

Колегія суддів Малиновського районного суду Одеси винесла вирок чоловікові, який працював на окупанта та повідомляв ворожим спецслужбам про дислокацію та переміщення військової техніки, а також об'єктів критичної інфраструктури.

Слідству та прокурорам вдалося довести, що чоловік свого часу працював у правоохоронних органах та добровільно перейшов на бік ворога у березні-квітні 2022 року. На судовому засіданні зрадник визнав свою провину в повному обсязі, але під час останнього слова заявив, що шкодує лише про те, що його рано викрили. Він хотів продовжити свою діяльність на користь рф, оскільки вважає «силами добра». Обвинувачення запропонувало покарання у вигляді 15 років позбавлення волі. Але, на думку колегії суддів, колишній правоохоронець, який сповідував ідею «порятунку» України за допомогою російської військової інтервенції, став інформатором спецслужб. Кориговальника визнали винним у державній зраді і засудили до довічного ув'язнення з конфіскацією майна.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Ветерана Другої світової рашисти змусили вкотре потерпати від війни

Евакуйований із Севе-родонецька ветеран Другої світової Євген Драгомирецький знає не з розмов, що війна — це найстрашніше, що може статися з людиною в її житті...

Торік Євген Христофорович відсвяткував своє сторіччя: його ювілей припав на 2022-й — рік повномасштабного російського вторгнення. Із зруйнованого загарбниками Северодонецька був евакуйований до Вінниці, де мешкає й нині.

Попри поважний вік учасник бойових дій, почесний громадянин міста Северодонецька Євген Драгомирецький добре пам'ятає усі пережиті ним історичні віхи та випробування ХХ, а тепер — і початку ХХІ століття.

До Другої світової війни Євген Драгомирецький працював токарем на заводі в Одесі, де робили деталі для легкових автомобілів.

1941 року він опинився біля Ялти, звідти його направили до

Під час зустрічі з очільником Луганщини Артемом Лисогором.

Одеського піхотного училища, а потім — до Дніпра. Тут уперше й потрапив під бомбардування. На якийсь час втратив зір від яскравого спалаху — поранений товариш вивів до медиків.

У січні 1942 року він воював на Волховсько-

му фронті. Коли привезли чисту білизну і наказали терміново переодягнутися, Євген Христофорович нахилився за одягом, а піднявши голову, побачив у дереві поруч величезний отвір — лише миттєвість вберегла його від біди.

Коли 13 лютого 1942 року йому в руку поцілила уламок, медики наполягали на ампутації. Однак боєць не погодився — довго лікували, дали другу групу інвалідності й залишили працювати в шпиталі.

Після війни демобілізований воїн обрав для навчання медичний інститут, після закінчення якого 1956 року за направленням приїхав на Луганщину. Працював у Первомайській, потім у Гірській, а з 1963 року — у Северодонецькій лікарнях.

Очололював онкодиспансер. Справою свого життя обрав онкологію не тільки Євген Христофорович, а й його син Володимир, який закінчив Луганський медичний інститут. Символічно, що їх із сином спільний «онкологічний стаж» — понад 100 років.

«Моя бабуся казала: «Головне, щоб тобі не довелося побачити війну». Втім, мені довелося, і навіть повоювати... Війна прийшла в наш

дім і тепер — із рф, — зазначає Євген Христофорович, наголошуючи, що усі випробування наша країна подолає. — Українці — така нація, яка витримає усе заради Перемоги! Слава Україні!».

З ветераном бойових дій, перебуваючи у Вінниці, зустрівся начальник Луганської обласної військової адміністрації Артем Лисогор.

«Я розумію, як складно Євгену Христофоровичу, учаснику Другої світової, усвідомити, що внуки та правнуки його колишніх «братів по зброї» зруйнували рідне місто ветерана та змусили у такому поважному віці рятуватись від війни. Але він вірить у нашу Перемогу — і ми маємо бути гідними його довіри!» — зазначив очільник Луганщини.

Іван ТЕРЕЩЕНКО.

Луганська область.

На знімках: документи з особистого архіву Євгена Драгомирецького.

Фото Луганської ОВА.

Роки йдуть, а радіаційні виклики залишаються і знову загострюються

ЕКОЛОГІЯ

Уже минула 37-ма річниця Чорнобильської катастрофи, але проблеми, які вона принесла, й досі нагадують про себе. Зокрема, йдеться про болочі медичні аспекти (втрата здоров'я та працездатності, зростання захворюваності та смертності через онкологічні й неонкологічні захворювання) і соціальні (зменшення чисельності та інвалідизація постраждалих) наслідки Чорнобильської катастрофи. Це потребує уваги і фінансової та матеріально-технічної підтримки держави. До того ж додаються нові виклики, спричинені війною росії проти України.

На цьому під час засідання круглого столу «Формування та реалізація державної політики в галузі соціального захисту осіб, постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи», наголосив Генеральний директор Державної установи «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України» (ННЦРМ), доктор медичних наук, професор, академік Дмитрій Базика (на знімку). Він повідомив, що за останніх 10 років померли більш ніж кожен третій учасник ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Академік, зокрема, акцентував увагу на необхідності відновлення і конкретного осучаснення наповнення Загальнодержавної програми подолання наслідків Чорнобильської катастрофи та відновлення Державної бюджетної програми «Комплексне медико-санітарне забезпечення та лікування онкологічних захворювань із застосуванням високоактивних медичних технологій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», вмілого підключення міжнародних інституцій та ін-

весторів. Висловив підтримку пропозиції Чорнобильської асоціації народних депутатів України (ЧАНДУ) про створення в Києві Європейського науково-практичного центру радіаційної медицини на базі ННЦРМ.

Розповів, що в їхньому Центрі спільно з Національним інститутом раку США, Міжнародним агентством з дослідження раку ВООЗ та європейськими науковими установами проводять багаторічні дослідження дії радіації на організм людини. ННЦРМ є також центром у мережі ВООЗ радіаційних невідкладних ситуацій та екологічного здоров'я.

Дослідження мають світовий та національний пріоритет. ННЦРМ є також центром, який співпрацює з ВООЗ у мережі медичної готовності та допомоги при радіаційних аваріях. Дослідження Центру мають світовий та національний пріоритет.

Важливе також проведення нової загальнодозиметричної паспортизації, результати якої будуть основою для корекції протирадіаційних заходів різного рівня на радіоактивно забруднених територіях. А ще відновлення радіаційно-медичного профілювання медичних установ з їх централізованим підпорядкуванням для надання медичної допомоги з радіаційного захисту постраждалим та населенню в санітарних зонах підприємств ядерного паливно-енергетичного комплексу, забезпечення ефективного аварійного медико-дозиметричного реагування при радіаційних аваріях, застосуванні ядерної зброї, а також «брудної радіоактивної бомби».

Слід привести радіаційно-гігієнічне та «чорнобильське» законодавство у відповідність до сучасних радіологічних, медичних та соціальних викликів із належним захистом соціальних прав постраждалих на основі українських та європейських гуманітарних цінностей.

Тим часом ще один учасник круглого столу — народний депутат України, заступник співорголови Чорнобильської асоціації народних депутатів України, лікар-онколог Валерій

Зуб (на знімку) розповів, що наявна медична державна система з діагностики, лікування та реабілітації постраждалих від радіації останніми роками зазнала суттєвих змін і не в кращий бік — обласні та міські чорнобильські медустанови були недалекоглядно або перепрофільовані, або приватизовані. «Багато хто легковажно подумав про те, що в найближчому майбутньому такі заклади нам не знадобляться. Проте зараз, в умовах ядерного терору, ми вкотре переконалися, що не можна ніколи казати ніколи. Водночас із позитивного: вдалося зберегти «Національний науковий центр радіаційної медицини НАМН України». До можливих радіаційних ризиків готові і медичні установи, що діють у містах-супутниках атомних електростанцій», — зазначив пан Валерій.

Він також наголосив, що гострі й кричущі ситуації, які виникли в результаті небезпечних і безвідповідальних дій росій-

ських збройних формувань за активної участі російської державної корпорації «РОСАТОМ» змушують оперативно та енергійно вживати практичних дій щодо реанімації та відновлення наявної в Україні спеціалізованої медичної мережі, а також розробки нових підходів до вирішення гострих завдань, які постали тепер.

У цьому ключі дуже перспективною сприймається пропозиція ЧАНДУ щодо ініціювання створення з безпосередньо захищеною участю наших європейських партнерів «Європейського науково-практичного центру радіаційної медицини» на базі «Національного наукового центру радіаційної медицини», що діє в Києві. Ця наукова медустанова за понад 30 років накопичила багатий досвід, напрацювала чимало оригінальних ефективних технологій і зуміла зберегти високопрофесійний колектив, що, як відомо, гідно було застосовано керівниками та фахівцями цього Центру в Японії при ліквідації наслідків ядерно-радіаційної аварії на АЕС «Фукусіма», — каже голова підкомітету з питань профілактики та боротьби з онкологічними захворюваннями Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Валерій Зуб.

Тому наявність в Україні цього досвіду може бути корисна в Європі і у світі, адже в умовах нестабільної геополітичної ситуації, як

ми переконалися, краще бути готовим до всього. Тож упевнені, що серед наших європейських партнерів обов'язково знайдуться бажаючі підтримати цю ініціативу. ЧАНДУ вже отримала позитивний висновок першого заступника Голови Комітету Верховної Ради з питань євроінтеграції Вадима Галайчука щодо відповідної ідеї, тож потрібно надалі просувати цю євроінтеграційну пропозицію задля позитивного кінцевого результату, зазначив народний депутат.

Серед інших важливих пропозицій ЧАНДУ, які вимагають всілякої підтримки, Валерій Зуб повідомив також:

1) про створення загальноукраїнського спеціалізованого медичного кластера з використанням положень державно-приватного партнерства на чолі з ННЦРМ;

2) про запровадження системи чорнобильської страхової медицини для підтримки постраждалих, у чому зацікавлений кожен чорнобильський;

3) про проведення на базі ННЦРМ візитуного засідання Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування спільно з ЧАНДУ та за участю зацікавлених державних органів України, на якому пропонується розглянути питання створення загальноспеціалізованого медичного кластера з обслуговування постраждалих від ядерно-радіаційних аварій та військових інцидентів, системи чорнобильської страхової медицини, а також заходи щодо створення на базі ННЦРМ Європейського центру радіаційної медицини.

Записала
Марина КРИВДА.

Вікові дерева столиці: видаляти... чи доглядати?

Таке питання стоїть нині перед столичними озеленювачами. А все тому, що середній вік дерев у Києві досить поважний — 40–60 років.

Про це написав гендиректор найбільшого підприємства зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень столиці КО «Київзеленбуд» Олексій Король на особистій сторінці у Фейсбуці.

Так склалося, тому що до 1970-х років масово та комплексно висаджували дерева одного віку задля швидкого відтворення видової естетики простору, що озеленюється, та під час будівництва нових мікрорайонів, стверджує посадовець.

Чи старі це дерева? Все відносно. Якщо говорити про екологічні показники, то вони ще мають доволі високі екологічні показники та позитивно впливають на довкілля: виділяють достатньо кисню, утримують пил, дають прохолоду в спеку, поглинають зайву вологу і, звісно, є складовою нашого життя як невід'ємна частина комфортного відпочинку й проживання у місті.

Та, звісно, є «але», бідкається пан Олексій. І воно, на жаль, закріплене на законодавчому рівні. Це Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України, затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.2006 р. № 105.

У п. 9.1.12 Правил йдеться про аварійні дерева, і серед низки перерахованих чинників, які свідчать про аварійність, є «досягнення вікової межі». У додатку 1 до цих Правил є таблиця з усередненою віковою межею для дерев та кущів у населених

пунктах. Для прикладу: тополя чи акація, яка росте на вашій вулиці 45 років, досягла своєї вікової межі. А дуб, сосна, липа чи каштан вважаються віковими з 60 років. Для парків та скверів вік дещо збільшується.

За словами гендиректора «Київзеленбуду», це не було б так критично, якби не вимоги Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 р. № 1045, та Порядку видалення зелених насаджень на території м. Києва, затвердженого рішенням Київської міської ради від 27.10.2011 р. № 384/6600. Відповідно до цих документів, аварійні дерева та дерева, що досягли вікової межі, підлягають видаленню. Тобто якщо діяти лише за цією буквою закону, то слід видалити більшість дерев Києва.

Принагідно Олексій Король нагадає, що в Києві одна з найбільших площ природно-заповідного фонду та чи не найбільша кількість пам'яток природи — одиничних та груп дерев.

Посадовець запевнив, що бездумно видалити дерева ніхто не буде, а натомість закликав змінювати підхід до оцінки стану дерева.

За словами гендиректора «Київзеленбуду», комунальне об'єднання звернулося до Постійної комісії Київради з питань екологічної політики з проханням ініціювати створення відповідної робочої групи й отримало підтримку.

«Тож тепер маємо спільно напрацювати пропозиції щодо внесення змін до чинного законодавства України. Звісно, обго-

ворюватимемо це з громадою», — запевнив посадовець і запросив киян до співпраці.

«Можливо, потребують змін й інші норми Правил?! Ділітьесь! Пишіть пропозиції, надсилайте на нашу пошту» info@kyivzelenbud.com.

Тим часом

На офіційній сторінці управління екології та природних ресурсів КМДА днями побачила світ інформація від начальника управління Олександра Возного.

Продовжуємо наповнювати онлайн-мапу дерев Києва, пише посадовець.

Для чого це робиться

По-перше, це інвентаризація усіх дерев, які перебувають на балансі міста. Отже, у нас з колегами, які відповідають за управління зеленими зонами, буде достовірна і точна інформація про кількість дерев та їх стан.

По-друге, це черговий крок до відкриття екологічних даних та зручний інструмент громадського контролю, адже мапа буде доступна онлайн для всіх киян. У відкритий доступ плануємо викласти її одразу після завершення воєнного стану.

Яка інформація міститиметься в карті

Фотографія кожного «оцифрованого» дерева, дані про його місцезнаходження (з прив'язкою до точних координат), вид, діаметр стовбура, висота та стан насадження.

На жаль, за словами Олександра Возного, торік вимушено припинили наповнення цього ресурсу з безпекових міркувань, адже йдеться про високоточні карти. Однак нещодавно спільно з командою Київ Цифровий, було знайдено рішення — і робота поновилася.

Сьогодні комунальниками «оцифровано» майже 23000 дерев!

До речі, як розповідає Олександр Возний, ідея «оцифрувати» міські дерева не нова. Схожі карти створюються у багатьох мегаполісах світу, зокрема в Нью-Йорку, де міська онлайн-мапа дерев містить інформацію про понад 850000 зелених насаджень.

Віктор БОНДАР (за матеріалами КО «Київзеленбуд» та КМДА).

Регіон: Кіровоградщина

Презентували книжку спогадів про Вчителя...

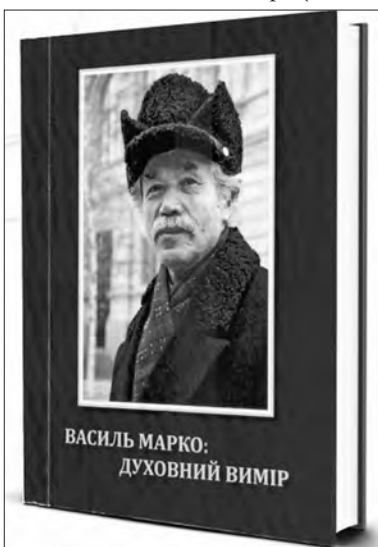
Книжку «Василь Марко: духовний вимір» презентували у Кропивницькому в міському літературно-меморіальному музеї І.К. Карпенка-Карого. Видання присвячено Василю Петровичу Марку — відомому літературознавцю, доктору філології, професору кафедри української літератури Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Місце презентації вибрано не випадково. Міський літературний музей (будинок Тобілевичів) завжди перебуває на хвилі літературного процесу міста на Інгулі. І свого часу саме сюди донька науковця передала батьків архів. Наразі його опрацювання ще триває, але окремі світлинки і документи вже представлено на музейних стендах, поруч із шойно виданою книжкою спогадів, та в спеціально підготовленому слайд-фільмі.

Як розповіла упорядниця видання, письменниця, членкиня НСПУ Антоніна Царук, книжка охоплює спомини 40 авторів, які мешкають у різних куточках України, а також у Словаччині, Австрії, Польщі, Німеччині, Франції. Автори — вчителі і журналісти, заслужені працівники освіти і техніки, кандидати і доктори наук, академіки і... Шевченківський лауреат.

Спогади, вміщені у книжці, характеризують Василя Марка не тільки як науковця, педагога, а й як людину, яку Господь наділив багатоманитими талантами. Про це під час презентації говорили його колеги-накові — Григорій Клочек та Ігор Добрянський, колишні

студенти й аспіранти, які згодом стали колегами: Ольга Крижанівська, Сергій Михіда, Наталя Фенько, Олена Буряк, Марина Лучицька. Добрим словом згадали Василя Марка і письменник Василь Бондар (на

знімку — з Антоніною Царук), видавець Віктор Лисенко, поет Роман Любарський.

«...Коли до нас у студентську аудиторію зайшов імпрозантино зовнішності викладач і заговорив вишуканою, із карпатським флером мовою, то всі були зачаровані з першого слова, хоча рідко хто, думаю, ту мову втямив. А мене він прос-

то переконав: ось якими мають бути українці!», — згадала співавторка видання, викладачка університету Наталя Фенько.

«Василь Петрович сорок років жив і працював у нашому місті. А майже кожне літо проводив у ріднім краї — на березі річки Тереблї Тячівського району Закарпаття. Тому й признався в любові до гір і степів, — зазначив письменник Василь Бондар. — Такі книжки, як «Василь Марко: духовний вимір», ніколи не будуть завершеними. Окремим щастям бути перевиданими і доповненими. Книжка створена за найкращими сучасними зразками цього мистецтва й упорядкування (передмова-післямова, біографічні довідки авторів, іменний покажчик, урахування іншомовні видання та нашу відроджену літературу І, список творчих надбань професора — книжки, статті, література про життя і творчість, фотоілюстрації). Читачі-науковці також знайдуть собі багату поживу на відгуки, рефлексії й пошуки...»

Прозвучав живий голос і самого Марка — в уривку радіопередачі, який понад десять років тому представляв радіослухачам своїх вихованців — учасників літературної студії «Обрій». У тому числі Надію Гармазій — нині голову обласної організації НСПУ,

яка під керівництвом Василя Марка захищала кандидатську дисертацію.

Згадали і про вірші В. Марка, що були покладені на музику О. Решетовим. Аудіозапис пісні «Напоїть мене чаєм, дівчата» прозвучав у виконанні ансамблю «Оріана».

Директорка музею Лариса Хосіянова продемонструвала учасникам презентації скрипку, на якій Василь Петрович любив грати у молоді роки, і лише інколи брав до рук у часи, щільно заповнені викладацькою і науковою діяльністю (як

припускають фахівці, інструмент виготовлений наприкінці XIX — на початку XX століття в Австрії або Німеччині), і запевнила, що після опрацювання архіву Василя Марка буде розгорнута присвячена йому велика виставка.

Спомини про В. Марка йдуть до читача в часи повномасштабної російсько-української війни завдяки фінансовій підтримці кропивницького поета, підприємця Анатолія Каретного.

Тетяна РЕВВА,
науковиця музею;
Петро МЕЛЬНИК.
Фото музею.

ПІДТРИМКА

У Кропивницькому відкрили «Help Center»

За підтримки Міжнародного дитячого фонду ЮНІСЕФ, пам'ятна подія сталася у багатогранному житті творчої працюючого колективу педагогів та здобувачів освіти НВО «Мрія».

Завдяки перемозі старшокласниць Катерини Пузір, Єлизавети Олексієнко та Катерини Теплицької в престижному конкурсі на кращу ідею проекту програми Upshift в контексті Товариства Червоного Хреста — психосоціальної підтримки, спрямованої на задоволення психологічних і соціальних потреб дітей і родин у громаді, відкрили перший в обласному центрі «Help Center» як платформу для всебічного розвитку дітей в умовах кризових ситуацій, належної організації і проведення з ними цікавого дозвілля, розвантажувальних заходів, майстер-класів тощо (на знімку).

Як зазначили представники Дитячого фонду ЮНІСЕФ, особлива увага в реалізації проекту програми на суму понад 65 тисяч гривень приділятиметься питанням практичної роботи з дітьми і підлітками, що психологічно постраждали

під час російсько-української війни, їхній адаптації в соціальному середовищі за допомогою дорослих.

Анатолій
САРЖЕВСЬКИЙ.
Фото автора.

Електромобільне чотириколісне диво — власноруч

Сьогодні вже нікого не здивує якась маркою автомобіля. А от електровеломобіль та ще й жовтого кольору, який курсує в селищі Приютівка однойменної громади Олександрійського району, щоразу привертає увагу кожного, хто побачить його на дорозі. Особливо до вподоби він дітям. Змайстрував жовте «диво» місцевий винахідник Сергій Мельников (на знімку).

Виготовленню електровеломобіля передувало придбання у 2013 році електровелосипеда «Україна», з допомогою якого чоловік їздив на роботу та у власних справах в Олександрію. Через рік, маючи вже певний досвід того, як працює велоелектротехніка, Сергій вирішив втілити в життя давню мрію — виготовити триколісний електровеломобіль. Мовляв, той буде зручніший у користуванні. Чоловік так прагнув досягти бажаного, що реалізував свій задум лише за тиждень. Однак негода — дощ, сніг, вітер — створювала чималі перешкоди, які доводилося долати Сергію на триколісному засобі пересування без кабіни. Власне, всі ці чинники, врешті-решт, і стали поштовхом до того, щоб чоловік створив новий проект — чотириколісний електровеломобіль, обладнаний кабіною.

Головна мета, яку переслідував майстер, щоб усі елементи конструкції були міцні і водночас легкі. Почав Сергій Миколайович із того, що зварив несучу ра-

му. Виготовлена вона із квадратної труби 40 на 40 міліметрів. Підлога в жовтого «сонечка» — з деревної плити. Зроблено це так, що в разі потреби її можна замінити частинами. Тож, наприклад, якщо вийде з ладу одна смуга, майстер із легкістю витягне її та замінить на нову. Лобове скло автомобіля — триплекс, двері обшиті монолітним полікарбонатом, бокові вікна — з оргсткла. Є механічний склоочисувач.

Транспортний засіб обладнаний лед-фарами зі світлодіодним кордоном. Ширина машини — 90 сантиметрів, а важить вона лише 350 кілограмів. Крім водійського, наявне ще одне сидіння, на якому можуть розміститися дві людини. Пасажирське сидіння легко знімається, а замість нього можна покласти вантаж максимальної вагою 250 кілограмів. Обігрівання салону поки що відсутнє. Та,

як зазначає майстер, навіть, коли на вулиці мінус 15 градусів морозу, в салоні комфортніше, ніж на велосипеді, який з усіх боків обдувається вітрами.

Рухає чудернацьке авто мотор-редуктор 1,5 кВт (60 вольтів). У салоні стоїть спеціальний літій-титанатний акумулятор на 60 вольтів (30 амперів). Максимальна швидкість сягає 45 км/год. Якщо чоловік їде сам, заряду акумулятора вистачає приблизно на 30 кілометрів. За рік він наїздив дев'ять тисяч кілометрів.

«За задумом мій електровеломобіль має нагадувати маленький мікроавтобус. Тож я придбав сандвіч-панель, з якої виготовив дах, а для обшивки бокових стін купив пластик жовтого кольору, який обрав не випадково. По-перше, він — мій улюблений. Крім того, за статистикою, автомобілі жовтого кольору рідше пот-

рапляють в дорожньо-транспортні пригоди, ніж, скажімо, червоні.

Два роки збирав і ще понад рік експериментував і модернізував — підбирав гуму, амортизатори, вилки. На задні колеса ставив амортизатори і від спортивних мотоциклів, і від «Яви», і від «Уралу», і від «МТ». І згодом таки виїшов на оптимальний варіант: електровеломобіль обладнано амортизаторами від мотоцикла «Урал». У підвісі також використано амортизаційні стійки від «Жигулів», пружини підвіски кабіни — від автомобіля МАН, колеса — від мопеда «Верховина» з підсилювачами. Одне слово, мені довелося добре помізувати і перебрати купу запчастин, перш ніж з'явився кінцевий результат», — розповів Сергій Мельников.

За словами доморощеного автобудівельника, кош-

тував його транспорт приблизно 80 тисяч гривень.

«Чим цікаве винахідництво, то це тим, що кожного разу хочеться зробити новий проект, — ділиться майстер. — Переробляти щось старе — нецікаво. Тому що напрацьовуєш певний досвід. Хочеться купити інші запчастини, двигун, або з'явилося багато запчастин, яких раніше не було. До слова, нині вже є у продажу готові задні мости з мотором під ширину мого електровеломобіля. Якби їх продавали тоді, коли я його будував, було б усе значно простіше і швидше».

А використовує своє творіння власник не лише для поїздки на роботу, а й для домашніх господарських справ. Якщо необхідно перевезти вантаж, знімає заднє сидіння і на його місце лягає, скажімо, кілька мішків трави. А якщо треба перевезти об'ємніші

Сторінку підготував наш власний кореспондент Петро МЕЛЬНИК

Зерновими та зернобобовими культурами в Україні вже засіяно 5,3 млн га, зокрема 3,7 млн — кукурудзою. Соняшник наразі займає понад 4,6 млн га, соя — 1,64 млн, *повідомляє Мінагрополітики*. Нинішній дефіцит вологи у верхньому шарі ґрунту, за інформацією Укргідрометцентру, затримує сходи, погіршує умови вегетації тих ярих культур, які не встигли до травневої спеки сформувати розгалужену кореневу систему

Тримай кредит — і будуть вила

ПЕРСПЕКТИВА

Представники аграрного сектору намагаються максимально використувати можливість, яку надає їм держава у межах численних програм підтримки. Але, як стверджують експерти, часто ці проекти мають більш політичні на соціальні цілі, аніж спрямовані на реальне зростання економіки. І до європейського підходу до самої ідеї підтримки бізнесу нам ще доволі далеко.

Розглянемо питання на прикладі окремого регіону — Дніпропетровщини. Так, за державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%» область посідає третє місце за обсягом отриманих коштів. З початку року сільгоспвиробники на розвиток господарств тут отримали 2,7 мільярда гривень банківських кредитів зі 33,4 мільярда загалом по Україні.

МОВОЮ ЦИФР

Київська область — 7,2 млрд грн

Вінницька область — 3,7 млрд грн

Дніпропетровська область — 2,7 млрд грн

Кіровоградська область — 2,6 млрд грн

Одеська область — 2,2 млрд грн

Ця ініціатива дає спрощений доступ мікро- та малого бізнесу до банківського кредитування. Учасники можуть отримати до 90 мільйонів гривень під 5-9% річних.

Програма заради програми?

Економічний експерт і аудитор Михайло Крапівко наголошує, що залучені за цією програмою позики не можна використувати для перекредитування — погашення минулих

Сергій Задорожний.

боргів. Тобто їх дають під конкретні потреби: капітальні вкладення чи поповнення оборотних коштів. Тому якщо хтось намагається цими коштами перекредитуватися — то вже схематичне рішення: гроші заводять в одне місце ніби за призначенням, звідки повертають в інше, а звідти гасять минулий кредит. То вже порушення.

Ці кредити виключно цільового призначення. І пільгова ставка зберігається лише у разі виконання позичальником умов кредитного договору, зазначає експерт.

Водночас він ставить запитання: як розглядати ефективність цього проекту? Так, держава надає кошти комерційним банкам на погашення частини відсоткової ставки за платника. Є ліміт виділених державою коштів. Що ж держава розраховує отримати у результаті: насамперед зростання обсягів отриманих податків. Тобто за рахунок цього стимулювання розшириться кількість суб'єктів, а вони мають наростити власні обороти. У результаті повинно виплачуватися більше податків — зокрема, і з зарплатної плати.

«І тут виникає питання: а чи хтось порівнював, скільки було

вкладено бюджетних коштів і яку прибавку отримав бюджет від суб'єктів, які кредитувалися? Чи скоротилася кількість безробітних, збільшилася зайнятість? Чи зросли платоспроможність домогосподарств, надходження податків? Я думаю, що такий аналіз ніхто не робив. Тому про ефективність можна говорити лише з позиції: скільки дали, скільки отримали, скільки повернули чи витратили на щось не те. Критерії не економічні, а статистичні», — вважає аудитор.

Тому в кредитні договори за держпрограмами, ймовірно, варто включати додаткові умови: ставка буде такою лише у разі зростання обсягів реалізації, податків, зарплатної плати суб'єктів на конкретні цифри. Виконав умови — отримав пільгову ставку. Тоді підприємці прораховуватимуть, чи зможуть це зробити, а не бажатимуть просто вирвати дешеві гроші. Бізнес — це завжди ризик. І держава му-

Михайло Крапівко.

силь більш обережно підходити до грошей платників податків.

У будь-якому разі банки не залишаться у програші. Вони отримують ринкову ставку і при цьому збільшують обсяги кредитування. І за рахунок цього зростають й податкові платежі з їхнього боку.

У країнах ЄС є схожі програми стимулювання малого бізнесу — особливо у Східній Європі. Але там інший підхід — цим займаються спеціальні агентства.

«І всі моменти там прописані виключно з точки зору економіки. А на нашу програму я дивлюся більше, як на політичну: ми підтримали малий бізнес. Але ж у нас не завжди малий насправді малий. В Україні є суб'єкти, які створюють величезні мережі ФОПів. Ті реально підприємством самі не займаються. Його призначили продавцем, надали статус ФОПа. І тепер на нього ще й кредит можна отримати дешевий. А це вже на межі закону», — резюмує Михайло Крапівко.

Ринок просто не помітить

Ще одна державна програма, покликана сприяти становленню та зміцненню агропідприємств — «єРобота». За даними ОВА, цього року дванадцять господарств з Дніпропетровщини виграли гранти — загалом більш як 60 мільйонів гривень — на створення та розвиток садів і теплиць.

«Урядова програма «єРобота» підтримує агровиробників та фермерів. Вони можуть отримати грант на розвиток садівництва, ягідництва та виноградар-

У теплицях «Дніпровського».

ства. А також — на будівництво модульних теплиць. Основна вимога — створення нових робочих місць», — розповів в. о. начальника управління департаменту економічного розвитку ОВА Ярослав Когут.

Зазначимо, що долучитися до програми можуть юридичні особи та ФОП, які займаються лише сільським господарством. Для цього потрібно подати заявку, підготувати бізнес-план, проект висадки насаджень. Це можна зробити на порталі «Дія».

ДО РЕЧІ

За програмою підтримки «єРобота» надають від 140 тисяч до 400 тисяч гривень за гектар саду. Або ж від двох до семи мільйонів гривень для будівництва теплиць. Кошти гранту можна витратити на виплату зарплатної плати, закупівлю саджанців дерев, насіння, добрив, обладнання. Учасник має зробити власний внесок від 30 до 50%.

Директор тепличного комбінату «Дніпровський» Сергій Задорожний вважає, що цей проект не приведе до помітних змін на ринку овочів. Бо «заточений» зовсім під інше. Він каже, що це інвестиції не у професійні теплиці. А здебільшого у ті, де вирощують без опалення. По типу турецьких, коли береться каркас, натягується плівка. Вони не є високотехнологічними. Щоб спричинити істотний вплив на ринок овочів, таких господарств треба майже сто тисяч, як у Туреччині. Для порівняння: гектар сучасних теплиць, які дають врожай у 50–60 кіло до квадратного метра, коштує до двох мільйонів доларів. А у плівкових теплицях збирають максимум 7–8 кілограмів.

«Водночас програма пропонує працю сім'ї з п'яти-шести осіб. Без залучення найманих працівників. Так формується середній клас. Це дуже актуально, наприклад, для родин переселенців, котрі залишили величезні площі у Херсонській чи Запорізькій областях, які нас годували. І завдяки програмі такі люди зможуть переходити на самозабезпечення, отримавши стартові можливості на нових територіях. Тому ініціативу варто розглядати більш як соціальну підтримку, а не розвиток ринку», — підкреслює Сергій Задорожний.

Він додає, що сьогодні держпідтримка вкрай необхідна вітчизняним сільгоспвиробникам. Зокрема, і овочівникам. Так, цього року природа явно стоїть не на боці наших овочівників-тепличників. Кількість сонячної енергії, яку рослини отримували у березні та квітні, найнижча за останні п'ять років — що порушило всі плани вітчизняних тепличників, котрі розраховували на ранній урожай. А травень уже стандартний за цим показником. Тож рослини, що ледь пережили квітень, отримали різкий струс. Господарства недобирають велику кількість продукції, на яку розраховували. У результаті ціни на овочі практично не падають.

Тому, мабуть, досить згадувати давні рядки «Нам сонця не треба — нам партія світить!». Бо, попри програми підтримки агровиробників із політичним та соціальним акцентами, сонце гріти більше не стало, погода геть підкачала, врожай дедалі більше під питанням, а ціни лишаються захмарними. І просто щось зробити із розумом.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фото надано автором.

У теплицях «Дніпровського».

ВІСТІ З ГРОМАД

Краєзнавчі лауреати

Гошанська. Тут визначили лауреатів краєзнавчої премії імені Івана Шишка. У номінації «Шкільне краєзнавство» переможцем стала Ніна Буркалець з Бочаниці. Її робота розширила знання про історію Гошанського краю, створила цікаві та пізнавальні матеріали для школярів. У номінації «Краєзнавство» переможцем стала Надія Ткачук із Липок. Її дослідницька робота привернула увагу комітету глибоко досліджень та широтою поглядів. Так розповів про лауреатів гошанський селищний голова Микола Панчук.

Турнір пам'яті Героїв

Рокитнівська. На базі Рокитнівського професійного ліцею відбувся турнір зі змішаних єдиноборств на спомин про загиблих воїнів ЗСУ. «Дякую ініціатору турніру Максиму Трохимчуку за організацію такого масштабного заходу. Сподіваюсь,

що турнір стане традиційним для нашої громади і буде проводитися щорічно», — сказав рокитнівський селищний голова Григорій Таргонський.

Успішний аукціон

Корецька. Тут відбувся електронний аукціон з продажу права оренди на сім років земельної ділянки сільськогосподарського призначення на території Веснянського старостинського округу за межами села Морозівка. Для чотирьох учасників аукціону оголошена стартова ціна лота — 4954 грн 49 коп. Переможцем земельних торгів стало ТзОВ «Корецькі овочі», яке вносить щорічно по 120 001 грн орендної плати.

Відкрили кімнату реабілітації

Вараська. На базі реабілітаційного відділення Вараської багатопрофільної лікарні за підтримки Вараської організації

Товариства Червоного Хреста України в межах проекту BraVo відкрито кімнату спорту та реабілітації. Вона оснащена біговою доріжкою, тренажером, шведською стінкою, карематами, масажними ролами тощо.

На коні у «Вільні»

Мирогошанська. Свого часу ця громада викупила іподром. А зовсім нещодавно на його базі створили Комунальне підприємство «Кінно-спортивний клуб «Вільні» Мирогошанської сільської ради, а заодно ще й п'ять робочих місць. З перших днів роботи «Вільні» сюди приїждять дорослі з дітьми (особливо людно у вихідні), щоб покататися верхи на конях, поні, отримати індивідуальні уроки верхової їзди, взяти участь у виїзних екскурсіях, зробити фотосесію, розповідає мирогошанський сільський голова Надія Чух.

Добірку підготувала наш власкор у Рівненській області Олександра ЮРКОВА.

АКТУАЛЬНО

Тренувалися гасити пожежі

Про масштабне навчання лісівників Буковини разом з рятувальниками розповів очільник Подільського лісового офісу ДП «Ліси України» Василь Гончар.

«Тренувалися приборкувати вогонь підрозділи рятувальників Чернівецької, Львівської, Рівненської областей, Спеціального авіаційного загону Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України, місцевих пожежно-рятувальних підрозділів і працівники філії «Берегометське лісомисливське господарство», — зазначає він.

За задумом унаслідок небережного поводження з вогнем виникло загорання лісової підстилки, а вітряна погода сприяла швидкому поширенню полум'я. Умовну пожежу помітили лісівники й першими взялися до гасіння, використовуючи ранцеві вогнегасники. Одночасно з цим на місце події було направлено підрозділи Служби порятунку. Прибувши на виклик, рятувальники приступили до ліквідації пожежі, а за допомогою інженерної техніки БАТ-2 вони проклали мінералізовані смуги та шляхи просування пожежної техніки, щоб не допустити поширення полум'я.

Учась у навчанні також узяли фахівці гірського пошуково-рятувального відділення. Буковинські гірські рятувальники відпрацьовували дії з порятунку людини з лісового масиву. За задумом під час ліквідації умовної пожежі вогнеборці виявили грибка, котрий знепритомнів. Фахівці гірського пошуково-рятувального відділення за допомогою снігоболотохода «Богун» дісталися до потерпілого, евакуювали його в безпечне місце і на ношах транспортували до карети «швидкої».

Також фахівці групи піротехнічних робіт поспілкувалися з представниками лісового господарства про порядок дій у разі виявлення вибухонебезпечних предметів, а для рятувальників було організовано показ техніки та пожежно-рятувального обладнання.

Сергій СУЛИМА,
Чернівецька область.

Злодії смертельно ризикують, лізучи до електрообладнання

Від початку року на Рівненщині виявлено 90 випадків пошкодження майна ПрАТ «Рівнеобленерго», що призвело до знеструмлення споживачів та завдання збитків компанії на суму майже 420 тисяч гривень. У понад 80% таких випадків вдається встановити причетних та відшкодувати завдані збитки.

Останній факт знеструмлення Невіркова та хутора поблизу нього через злодіїв зафіксовано на Корецькій дільниці з експлуатації розподільних мереж ПрАТ «Рівнеобленерго». Ті розукмплектували трансформатор, частина деталей лежала біля підстанції. Поліція розшукує зловмисників.

— Між тим робити такі речі небезпечно — злодії можуть бути уражені струмом, — застерігає голова правління ПрАТ «Рівнеобленерго» Сергій Невмержицький.

Алла ЛІХАЧОВА,
менеджер із зв'язків з громадськістю ПрАТ «Рівнеобленерго».

Півоніями встелили останній шлях 22-річного військовика

У Тальному попрощалися з нацгвардійцем, якого на смерть збив суддівський «Лексус».

Боєм і гнівом сколихнула черкашан трагічна звістка про жахливу загибель на блокпосту в Києві 22-річного Вадима Бондаренка, уродженця Тальнівщини. Юного нацгвардійця, котрий 26 травня виконував свій військовий обов'язок, на смерть збив «Лексус» під керуванням п'яного судді Макарівського райсуду Олексія Тандира.

Прощатися із земляком прийшла майже тисяча мешканців Тального, військові побратими Вадима Бондаренка, педагоги і студенти Тальнівського коледжу, де навчався до служби у Нацгвардії загиблій, волонтери і шкільна молодь (на знімку).

Кортеж із тілом військовика учасники жалобної церемонії зустріли навколішки, а ос-

танній його шлях по рідній землі встелили півоніями та ірисами...

У Вадима Бондаренка сиротами залишилися троє дітей.

Наразі підозрюваний у скоєнні злочину суддя перебуває під арештом без права внесення застави. Земляки загиблого бійця Нацгвардії Вадима Бонда-

ренка вимагають для винуватця найсуворішого покарання.

Лідія ЛІСОВА,
Черкаси.
Фото з відкритих джерел.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений атестат про повну загальну освіту серія РД № 000085 виданий Загальноосвітньою школою І-ІІІ ступенів № 1 смт. Катеринопіль Катеринопільського району Черкаської обл. від 20.06.1998р. на ім'я Ламбурський Тарас Борисович, вважати недійсним.

Потрібні працівники на виробництво: Черкаська, Київська, Вінницька, Івано-Франківська обл. та м. Львів, м. Одеса. ЗП 18-25 тис.грн. Надається форма, харчування, гуртожиток. Телефонуйте: 099-044-18-24, 093-381-50-25, 067-273-81-28.

Приватний нотаріус Бориспільського районного нотаріального округу Київської області Василець Т.В. повідомляє про відкриття спадщини після померлої 30 листопада 2022 року Войтенко Галини Йосипівни, 15.04.1937 р.н., та здійснює виклик її спадкоємців для оформлення спадкових прав (в тому числі виклик спадкоємця Войтенка Сергія Івановича).

Прошу спадкоємців терміново звернутися за адресою: 08301, Київська обл., Бориспільський р-н, м. Бориспіль, вул. Київський Шлях, 79-В, або за тел. 097-724-93-57.

ОГОЛОШЕННЯ

щодо продажу активів АТ "МЕГАБАНК"

Номер лоту: G40N020023

Короткий опис активів (майна) в лотах: Права вимоги за кредитними договорами № 20-09/2017/1, 20-12в/2017/ГД-06/16, 20-21в/2012, 20-33в/2018/ГД-06/16, 20-35в/2020/ГД-06/16, 20-36/2021/ГД-06/16, 20-62/2015, 20-69/2016/ГД-06/16, 20-84/2016, що укладені з юридичною особою. Дебіторська заборгованість по договору № 07-63, що укладений з юридичною особою.

Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет - Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktivi-bankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>

Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 08.06.2023
Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale
Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/54159>

Втрачений студентський квиток серія КВ №12775575 виданий НМУ ім. О.О. Богомольця на ім'я Красюк Анжеліки Сергіївни, вважати недійсним.

Втрачене службове посвідчення серія НГ № 076676 видане Північним Київським територіальним управлінням від 05 вересня 2022 року на ім'я Заремба Артем Олександрович, вважати недійсним.

Втрачений документ посвідчення Учасника Бойових Дій серія УБД. 017026 видане Східним РУ ДПСУ від 17.07.2015р. на ім'я Капіч Артем Станіславович вважати не дійсним.

1. Втрачене свідоцтво про право власності на 1/2 квартири №4-1754, видане Сьомою київською державною нотаріальною конторою від 05.10.2010 на ім'я Берковець Олександри Михайлівни, вважати недійсним.

2. Втрачене свідоцтво про право на спадщину на 1/6 частину квартири №4-1756, видане Сьомою київською державною нотаріальною конторою від 05.10.2010 на ім'я Берковець Олександри Михайлівни, вважати недійсним.

ОГОЛОШЕННЯ

щодо продажу активів АТ "МІСТО БАНК"

Номер лоту: GL21N020027

Короткий опис активів (майна) в лотах: Основні засоби в кількості 3 одиниці

Місце проведення аукціону: Єдиний кабінет - Посилання на перелік організаторів торгів, які у своїй діяльності використовують створену ГО "Трансперенсі Інтернешнл Україна" електронну торгову систему <https://www.fg.gov.ua/aktivi-bankiv/prodazh-aktiviv/informatsiya/organizatori-vidkritikh-torgiv>

Дата проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: 14.06.2023

Час проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону: Точний час початку проведення відкритих торгів (аукціону)/електронного аукціону по кожному лоту вказується на веб-сайті www.prozorro.sale
Детальна інформація щодо лотів: <https://www.fg.gov.ua/passport/54158>

Сьогодні хмарно з проясненнями та короткочасні помірні дощі з грозами прогнозують майже на всій території України, окрім північних та центральних регіонів. Температура повітря вдень 23—25 градусів з позначкою плюс. Вночі — 9—11 градусів тепла. Вітер північно-східний, 5—10 м/с

У НОМЕР

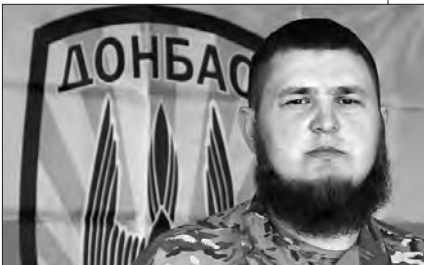
«Сонце сходить на Донбасі»

Батальйону спеціального призначення «Донбас» Нацгвардії — 9 років

Виповнилося 9 років батальйону «Донбас» Національної гвардії України. Торік у цей день бійці «Донбасу» перебували на кривавому полі бою, не маючи уявлення, чи зійде для них сонце наступного разу. Та вони витримали, і тепер підрозділ відзначає дев'яту річницю свого заснування, згадуючи імена та позивні тих, хто назавжди залишився в строю.

Дев'ять років боротьби. Дев'ять років тернистого бойового шляху воїнів, загартованих у боях. Велика честь, яку ще треба заслужити, — носити шеврон батальйону «Донбас»...

«Пам'ять є усвідомленням того, за що загинули наші друзі. Запитаєте навіщо? Навіщо було гинути? Навіщо треба було ризикувати? Відповідь полягає в тому, аби пообіцяти, здобути ту саму Україну, за яку наші брати покляли найцінніше, що в них є, — своє життя. Для мене честь бути вашим командиром та стояти з вами пліч-о-пліч, вітаю кожного бійця та ветерана батальйону з річницею!» — звернувся командир батальйону спеціального призначення «Донбас» «Скіф» (на знімку) до військовослужбовців та ветеранів свого підрозділу.

Від самого початку повномасштабного вторгнення РФ батальйон спеціального призначення «Донбас» 15-го Слов'янського полку Національної гвардії України пройшов найгарячіші точки. Підтверджуючи відданість своїм принципам, цінностям, своєму призначенню та меті, що формувалися з 2014-го, підрозділ вів бої за населені пункти Попасна, Кременна, Гірське, Золоте-4, Святогірськ, Коровий Яр, Богородичне, Майорськ, Рубіжне, Лисичанськ, Северодонецьк, Куп'янськ, Шевченкове, Волохів Яр, Зарічне, Торське, Сіверськ, а також Серебрянське лісництво.

Спецпризначенці й нині виконують завдання на фронті, воюють за Перемогу під гаслом «Сонце сходить на Донбасі».

Слава Україні! Слава Нації!
Відділення інформації та комунікації Східного територіального управління Національної гвардії України.
Фото прес-служби Східного територіального управління Національної гвардії України.

Ворог двічі за добу атакував столицю

ФРОНТ

Учора вночі окупанти атакували військові об'єкти та об'єкти критичної інфраструктури країни крилатими ракетами та ударними дронами. Ворог випустив до 40 ракет повітряного базування Х-101/Х-555 з дев'яти літаків стратегічної авіації Ту-95МС з району Каспійського моря. З північного та південного напрямків противник атакував БпЛА «Shahed-136/131». Загалом — майже 35 дронів.

Силами оборони знищено 67 повітряних цілей: 37 ракет Х-101/Х-555, 29 ударних БпЛА «Shahed-136/131», 1 розвідувальний БпЛА оперативнотактичного рівня.

Ворог атакував столицю двічі на добу. У Київській міській військовій адміністрації констатували, що вночі це була вже 15-та за ліком масована атака на місто з початку травня. «Внаслідок масованого удару жертв чи постраждалих немає. Однак у Подільському районі уламок одного з дронів впав на дах житлового будинку. У Святошинському районі уламок одного зі збитих БпЛА впав на відселену будівлю — рятувальники ліквідували пожежу», — повідомили там.

Вдень окупанти вдарили попередньо «Іскандерами». «Вони є

різних модифікацій: балістичні та крилаті ракети. Який вид озброєння був застосований, пізніше повідомимо», — сказав речник Повітряних сил Юрій Ігнат.

Як повідомили у КМВА, усі повітряні цілі над Києвом знищено силами ППО. «Виявлено шість уламків ракет. «В Оболонському районі вони впали біля АЗС та на дорожньому покритті з подальшим займанням, а також у зеленій зоні. У Деснянському районі — на територію одного з парків. У Дніпровському — на дорожнє покриття в різних місцях», — зазначили там.

Окупанти вдарили по кількох об'єктах на Хмельниччині, один із них — військовий. За інформацією Хмельницької ОВА, виведено з ладу 5 літальних апаратів. Розпочато віднов-

МАЛЮНОК ДНЯ

ППО вражає.

лювальні роботи злітно-посадкової смуги. Дані щодо постраждалих уточнюються.

Також одна ракета долетіла до Львівщини. Про це повідомив начальник Львівської ОВА Максим Козицький. За його словами, її вдалося збити над Золочівським районом, однак уламки впали на дерев'яну господарську будівлю. Через це і будівля, і трактор, який стояв поруч, згоріли, а на місці падіння виникла вирва. Люди ж не постраждали. Неспокійно було і на Одещині.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

На жаль, зафіксовано влучання в портову інфраструктуру Одеської області.

Гаряче і на фронті. Противник продовжує зосереджувати основні зусилля на спробах повної окупації Луганської та Донецької областей. Протягом доби (на ранок 29.05) захисники відбили понад 20 ворожих атак.

За даними Генштабу, на Куп'янському напрямку противник безуспішно наступав біля Масютівки та завдав авіаційного удару в районі Кислівки. Райони

Колодязного, Красного Першого, Фіголівки та інші місцевості зазнали обстрілів артилерією та мінометами.

На Бахмутському напрямку противник провів безуспішні наступальні дії та завдав авіаційних ударів. На Авдіївському напрямку росія не наступала, але завдала авіаційних ударів та обстріляла деякі населені пункти. На Мар'їнському напрямку наші захисники відбили 12 атак противника в районі міста Мар'їнка.

Олександр СЕРГІЄНКО.

СПОРТ

Турнірна хроніка

Веслування на байдарках і каное. Познань (Польща). Етап Кубка світу. Українці здобули 11 нагород — 3 золоті, 3 срібні та 5 бронзових.

Мультимедалісткою стала срібна і бронзова призерка Олімпіади-2020, триразова чемпіонка світу і триразова чемпіонка Європи Людмила Лузан. Вона здобула два «золота» — на каное-одиночці на дистанції 200 м і 500 м. Разом із Тарасом Міщуком Люда стала другою в міксті на 500 м, а на каное-двійці з Валерією Теретою заробила «бронзу» (500 м).

Ще одну золоту медаль виграв український квартет байдарочників (Олег Кухарик, Дмитро Даниленко, Ігор Трунов та Іван Семікін) на дистанції 500 м.

Легка атлетика. Рабат (Марокко). Етап Діамантової ліги. Українка Ярослава Магучіх виграла змагання зі стрибків у висоту з найкращим результатом сезону у світі (2,01). «Срібло» у нашої Ірини Герасенко (1,91).

Другою у потрійному стрибку стала українка Маріна Бех-Романчук (14,65). Першою тут була кубинка Леяніс Перес Ернандес (14,84).

Теніс. Страсбург (Франція). Турнір WTA 250. Фінал.

Еліна Світоліна (Україна) — анна блінкова (країна-агресор). 6:2, 6:3.

Для одеситки це 17-й титул у кар'єрі на турнірах WTA та другий у Страсбурзі.

Всі призові (майже 30 000 євро) Світоліна передасть українським дітям.

Хокей. Тампере (Фінляндія), Рига (Латвія). Чемпіонат світу.

Фінал. Канада — Німеччина. 5:2 (1:1, 1:1, 3:0). Матч за «бронзу». США — Латвія. 3:4 ОТ (2:2, 0:0, 1:1, 0:1).

«Срібло» Німеччині і «бронза» Латвії — головні несподіванки захоптивного турніру. А переможець змагань — збірна Канади — встановила новий рекорд в елітному дивізіоні. Це «золото» стало 28-м для канадців в історії ЧС.

«Шахтар» достроково став чемпіоном України!

Футбол. Чемпіонат УПЛ. 29-й тур. 28 травня.

«Шахтар» — «Дніпро-1». 3:0. Львів. «Арена Львів». **Рефері** — Катерина Монзуль (Харків).

Голи: Бондаренко, 9, Сікан, 55, Степаненко, 59. **Вилучено** у «Шахтаря» — Назарину, Трубіна; у «Дніпра-1» — Матарітту, Пеглоу, Гуцуляка, Федоріва. Усіх покарано на 90+3-й хвилині за участь у бійці.

«Олександрія» — «Зоря». 0:2. Олександрія. КСК «Ніка». **Рефері** — Максим Козиряцький (Запоріжжя). **Голи:** Русин, 9, Булеца, 24.

Перед останнім туром у «Шахтаря» — 72 очки, «Дніпра-1» і «Зорі» — по 64.

Для «Шахтаря» це 14-й титул за часів незалежності України. Тепер він за кількістю чемпіонських перемог скорочує відставання від «Динамо», яке все ще лідирує із 16 титулами. Окрім киян і донецького чемпіона України була сімфернопольська «Таврія».

«Гірники» (тренер Ігор Йовичевич) у «золотому матчі» зіграли на високому рівні і за всіма статтями переконливо взяли гору над своїми переслідувачами в чемпіонських перегонах.

На жаль, загальною привабливою картиною цього захопливого протистояння зіпсували додані до основного часу хвилини. Саме тоді між футболістами команд

спалахнула сутичка, яка призвела до масової бійки.

Зрозуміло, що дніпрянам прикро було програвати і розпрощатися з чемпіонською мрією, але це не виправдовує їх, бо вони спровокували хуліганство. Рефері справедливо вилучила з поля шістьох гравців.

Але є приємна інформація, пов'язана з місцем у груповому раунді Ліги чемпіонів-2023/2024. Українська асоціація футболу минулий сезон завершила на 12-й сходинці в рейтингу коефіцієнтів УЄФА. Через дискваліфікацію росії фактично Україна стала одинадцятю. Чемпіон нашої країни мав би розпочинати свій шлях у ЛЧ з кваліфікації. Однак місце в групі, яке було заброньоване для переможця нинішнього розіграшу ЛЧ, виявилось непотрібним. А вже гарантували собі вихід до групового раунду, тому вакантне місце віддадуть саме чемпіону України.

Тепер про «Зорю», яка вже забезпечила собі бронзові нагороди. Але впевнено перегравши «Олександрію», луганчани зберегли шанси і на «срібло». Отже, 4 червня в останньому турі чемпіонату УПЛ у поєдинок «Минай» — «Зоря» і «Кривбас» — «Дніпро-1» визначаться володарі комплектів срібних і бронзових медалей.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Алла ДОДАТКО.

В.о. головного редактора Сергій ДЕМСЬКИЙ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 40 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 35 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 90002

Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
відділ реклами — 453-44-56;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

